

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugos-
laviji 80 Din, za
inozemstvo 100 Din

SLOVENECEC

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vredilica po 10 Din
a Pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
rezen, pondeljka in
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon šte. 50, upravnštva šte. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cekovni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Pot do rešitve.

Govor dr. Korošca ob priliki proračunske debate v narodni skupščini je bil velik političen dogodek za celo državo. Da je napravil tako globok vtis ne samo na one, ki so z ureditvijo te države odnekaj nezadovoljni, temuč tudi na one, ki mislijo in čutijo z režimom, temu je vzrok ta, da je dr. Korošec govoril celo istino in samo istino, kateri se ne more odtegniti nihče. Tudi nasprotniki mu morajo, čeprav neradi, dati prav, ker je načelnik SLS pokazal položaj v naši državi tak, kakršen je v resnici ter podprl svoje ugotovitve z dejstvi, ki jih ne more nihče utajiti. Nasprotniki se lahko jezijo, če hočejo, lahko jim je neljubo, da je dr. Korošec razgalil stvari, kakršne so, lahko se delajo ogorčene, če jim drago, toda ovreči ne morejo ničesar. Tudi tega ne more nihče, vsaj ne z dobro vestjo, reči, da besede dr. Korošca niso bile izrečene ob pravem trenutku, kajti instiktivno čuti vsak pošten človek v Jugoslaviji, da je bil ravno zdaj pravi in zadnji čas, da se pove brez ovinka in ozira in brez vsakega olepševanja vsa resnica. — Ravno, ker je bilo to tako potrebno in ker so vsi na to čakali, ravno zato je dr. Korošev govor našel tako velik odmev po celi državi.

Treba je bilo enkrat z najmerodajnejšega političnega mesta države pribiti, da v naši državi ne vladajo sporazumno Srbi, Hrvati in Slovenci, ampak samo Srbi. Treba je bilo s parlamentarne tribune povedati, da se s Slovenci ne ravna kakor z enakopravnimi v tej državi, ampak da se samo izkoriščajo. Treba je bilo povedati, da je vsa uprava srbska, da je srbsko vodstvo armade, da je srbsko vse, kar ima ukazovati, vladati in nalogati Slovence bremeniti, ki jih ne morejo nositi. Treba je bilo povedati, da Slovenci samo plačujemo, da pa državna uprava ne zadovoljuje niti naših najnujnejših potreb, marveč nas gospodarsko upropača. Treba je bilo povedati, da nas smatrajo samo za molzno kravo, ki naj bogati druge, dokler ne bomo čisto onemogli ležali na tleh. Treba je bilo vse to povedati v imenu celega slovenskega naroda in dr. Korošec je to storil. Treba je bilo povedati, da Slovencev ne bo nihče več trafil s frazami o narodnem edinstvu in podobno, ker si je pri nas danes že vsak od prvega do zadnjega popolnoma na jasnem o tem, da nas pod to krinko nacionalni imperializem vladajočih samo izsesava in izrablja. Tu imate zdaj resnico v brk, pa naredite zdaj, kar hočete, samo da veste, kaj mislimo o vas in vaših resničnih namerah. Če je resnica odresilna, bo rešila tudi to državo. Lahko ravnate z nami kakor z državljani II. ali III. razreda, ker imate moč, toda vedeti morate, da je to proti naši volji, da se naše duše temu ne uklonijo in nikoli ne bodo in da zato vladate ne v sporazumu z nami, ampak proti nam, o katerih pravite, da smo vam bratje in eno z vami.

Dr. Korošev govor pa ne tiče samo Slovencev. Njegov govor je ožigal sistem, ki se obrača proti državi sami kot celoti. Kajti imperialistična nadvlada nad Slovenci je v škodo tudi ostalim jugoslovanskim narodom v tej državi, ki more eksistirati in se razvijati samo, če vladajo vsi narodi, ki se štejejo med Jugoslovane, sporazumno, pa naj bo slovenski narod še tako majhen. Kajti Slovenci smo narodno prav tako zavedni in samosvoji kot sta ostala dva in smo na najbolj izpostavljenih točkah države. Če so Slovenci nezadovoljni, če se njihove politične zahteve prezirajo, če se gospodarsko zapostavljajo in če se ne upoštevajo njihove kulturne narodne pravice, je država SHS nesmisel in trajno nemogoča. Musolini se lahko roga južnotirolskim Nemcem, jugoslovanski državnik pa, ki misli, da more vladati to državo brez Slovencev in proti njim, je aboten samosilnež, ki izpodrezuje korenine državi, ker so Slovenci (kakor to naši nasprotniki sami naglašajo) integralen del jugoslovanske skupnosti. Če so integralen del, potem se mora ravnati z njimi kakor z ostalimi integralnimi deli, ne pa kakor s pastorkom, ki nič ne šteje, oziroma šteje samo takrat, kadar je treba odrojati krvavo zaslužene groše v državno kaso.

Končno pa se ta brezumni in brezobzirni centralizem obrača tudi proti tistim, v katerih imenu se izvaja. Centralizem v naši državi ne uničuje samo Slovencev, marveč vse. Centralizem pri nas pomeni, kakor je dejal dr. Korošec, korupcijo, pomeni najslabšo in najdražjo upravo na svetu, pomeni najbrezvestnejše zapravljanje narodnega premoženja, pomenja absolutizem, pomenja brezkontrolno gospodarstvo in oviranje kmetijskega in industrijskega napredka cele države, pomenja protisocialno politiko, ki množi gnetno beraštvo in moralno

nezadovoljnost od Triglava do Vardara, pomenja protiljudsko kamarilsko politiko, centralizem pomenja neprestane krize. Odkar imamo vidovdansko ustavo, imamo eno krizo za drugo, obstoja vse naše državno politično življenje sploh samo iz kriz, imamo vsakega pol leta drugo vladno, ki se nahaja v krizi že, ko nastopi, in vsaka vlada, ki ji sledi, je zopet v krizi. Naši državci imajo ime kriza. Zaradi kriz nimamo nobenih računskih zaključkov, nobenih rednih proračunov, nobenega pregleda dolgov, nobenega zakona, ki bi bil kaj vreden, zaradi kriz je vse provizorično, nimamo še danes definitivnega uradništva, nimamo ustaljene carinske politike, nimamo trgovinskih pogodb, nimamo enotnega davčnega sistema, nimamo parlamenta, ki bi bil vreden tega imena, nimamo jasno usmerjene zunanje politike, nimamo investicijskega programa, imamo samo zmedo, intrige, delamo dolgove drugega za drugim in gremo nasproti gospodarskemu ruinu.

To je slika našega dejanskega stanja, ki

jo je razgrnil pred parlamentom dr. Korošec. Vsa država mu mora biti za to globoko hvaležna. Vlastodržcem pa je povedal, kaj je političen program slovenskega naroda, ki v najlastnejšem interesu želi, da ta država ozdravi, da iz večnih kriz pridemo do zdravih ustaljenih razmer in da zavzamemo v Evropi tisto ugledno mesto, ki nam gre. Centralisti se seveda ustijo — njegovi slovenski hlapci v prvi vrsti — da more država ozdraviti le, če pustimo na stran »državnopravne« zahteve in se lotimo pozitivnih gospodarskih in socialnih problemov. Izkušnja pa nas uči, da je ugodna rešitev ravno naših gospodarskih vprašanj nemogoča pod centralizmom. Ves problem države SHS je nerešljiv, če se centralizmu ne stori konec, če se ne preuredi ustava v smislu najširše narodne politične in gospodarske samovlade tako Srbov kakor Hrvatov in Slovencev v okviru te države.

Edino v tem je rešitev, centralizem pa je smrt.

Druga Radičeva kapitulacija.

RADIĆ JE SNEDEL VSE SVOJE IZJAVE! — RADIĆ JE MORAL SPREJETI DODATEK K SVOJEMU SPORAZUMU S PAŠIĆEM.

Belgrad, 10. febr. (Izv.) Danes se je Stjepan Radić vrnil v Belgrad. Takoj po prihodu je v dolgovernih izjavanjih, ki jih je imel pred časniki, demantiral vse, kar je govoril tekom poslednjih dni.

Ta neprestana demantiranja postajajo ne samo neresna, marveč dajejo našemu javnemu političnemu življenju tako čuden pečat, da so vsi politični krogi prepričani, da je v interesu poštenja v javnem življenju, da se preneha s takimi neprestanimi cirkuškimi nastopi in aviatičnimi metodami.

Stjepan Radić je s svojimi izjavami dokazal, da ni politik, da nikdar ne mara resnih besed in da jih sploh ni resno jemati. Vprašanje pa je, ali bodo ti demantiji Stjepanu Radiću tudi pomagali. Gotovo je, da v danem položaju ni mogoče delati radi teh Radičevih ekstravagantnih kriz, ker ostaja za to premalo časa. Kajti treba je temeljite spremembe v celokupnem položaju naše notranje politike. Z neprestanim krpjarjenjem se nezdrave razmere v državi ne bodo mogle urediti. To uvidevajo danes vsi krogi. Zato se z živahnostjo zasledujejo zakulisni napori odločujočih faktorjev, da bi napravili temu kaosu v notranji državni politiki konec z energičnimi potezami.

Brezdvomno je, da niso radikali za Radi-

ća niti malo navdušeni in da jih njegovi demantiji ne zadovoljujejo. Gotovo je, da je Radić ponovno pokleknil in storil vse, kar se je od njega zahtevalo. Nove Pašićeve zahteve so še tajne. Govori se, da so se k sporazumu, ki je znan, pa se še ni objavil, dodali še novi dodatki s preciznimi določili o tem, kaj mora Radić nanovo sprejeti.

Gre torej za novo kapitulacijo na celi črti. Ta dodatek se je sestavil na današnji ministrski seji, ki je trajala do osmih zvečer. Po seji so radikali izjavili, da krize ni. Glede Maksimovića, ki mu je Radić v nekem zadnjem govoru zagrozil, da bo štiri ure po njegovem prihodu v Belgrad letel iz vlade, se niti govorilo ni, ker so to neresne grožnje. Radić je popolnoma blamiran. Nameraval je samo napraviti efekt na svoje poslušalce.

Po seji ministrskega sveta je Vaš dopisnik vprašal ministrskega predsednika Pašića: »Gospod predsednik, ali bo vladna kriza?«, nakar je Pašić odgovoril: »Znaš — ovaj — pa svi kabineti imaju krize.« Vaš dopisnik ga je nadalje vprašal, ali je Stjepan Radić vse uredil in ali je Radić to napravil na način, ki bi Pašića zadovoljil. Pašić se je dobrodušno nasmehnil in odgovoril: »Pa znaš, pitaj ti onoga Radića!«

Konferenca male antante v Temišvaru.

ČESKOSLOVAŠKA ODLOŽILA PRIZNANJE RUSIJE. — INTERVENCIJE RADI MADJARSKEGA ŠKANDALA NE BO. — URADNI KOMUNIKE. — PRIHODNJA KONFERENCA BO MAJA MESECA NA BLEDU.

Temišvar, 10. febr. (Izv.) Jugoslovanski zunanji minister dr. Ninčić je prispel davi s svojim spremstvom ob 6 zvečer v Temišvar. Pol ure pozneje se je pripeljal češkoslovaški zunanji minister dr. Edvard Beneš, ki se je pripeljal preko Kološvara. Oba ministra sta se najprej sestala v salonskem vozu, kjer sta se dolgo časa razgovarjala. Ob 7 je prišel na kolodvor rumunski zunanji minister Duca, ki je prišel v Temišvar že včeraj. Pozdravil je oba tovariša, nakar so se vsi trije s svojim spremstvom podali v mesto v apartemente, ki so bili zanje prirejeni. Po zajutruku, ki je bil skupen ob 8, se je ob 9 pričela konferenca. Vršila se je v slavnostni dvorani mestne prefekture.

Temišvar, 10. febr. (Izv.) Za konferenco, dasiravno je izredna, vlada neobičajno veliko zanimanje. Prišli so številni časniki. Posebno številni so madjarski časniki, ker se ve, da se bo na tej konferenci posebno govorilo o dogodkih na Madjarskem.

London, 10. febr. (Izv.) Tukajšnji listi poudarjajo, da bo trajala konferenca male antante v Temišvaru samo en dan, da bo potekla popolnoma mirno in da se bo na njej razpravljalo o madjarski aferi.

Temišvar, 10. febr. (Izv.) Konferenca male antante je prinesla precej senzacije. Češkoslovaški minister dr. Beneš je namreč takoj v začetku današnje konference svoja tovariša obvestil, da je Češkoslovaška odločila de iure priznanje sovjetske Rusije in sicer po krivdi Rusije same.

Iz krogov češkoslovaške delegacije se je izvedelo, da to odlaganje priznanja nima končnoveljavnega značaja in da ne prejudicira poznejših pogajanj za priznanje sovjetske Ru-

sije. Ta pogajanja se bodo zopet pričela. O teh značilnih dogodkih kroži več verzij. Češkoslovaška delegacija oficijelno zatrjuje, da do definitivnega priznanja sovjetske Rusije ni prišlo raditega, ker v teku pogajanj delegati sovjetske Rusije niso hoteli dati decideranih izjav in garancij, da bi bila boljševiška propaganda v bodoče v Češkoslovaški na istem terenu, kakor danes, ne da bi sovjetska Rusija oficijelno podpirala boljševiško propagando v CSR. Druga verzija pravi, da so delegati sovjetske Rusije tekom pogajanj zahtevali, da prizna avtonomijo Podkarpatske Rusije, katere državnopravni položaj v novi republiki je itak dovolj znan.

Temišvar, 10. febr. (Izv.) Pričakovanje, da bo na tej konferenci prišlo do kakšnih odločilnih nastopov držav Male Antante napram Madjarski radi poslednje škandalozne afere v tej državi, se ni uresničilo. Že včeraj je rumunski zunanji minister v tem oziru izjavil, da ni v tem pogledu pričakovati od konference nobenih senzacionalnih sklepov. Na vprašanje Vašega dopisnika, ali bo Mala Antanta napravila kakšno intervencijo v tem vprašanju, je dr. Duca izjavil, da so popolnoma neresnične informacije in da o kaki intervenciji za enkrat ne more biti govora.

Te informacije in izjave zunanjega ministra Duce so danes potrdili prvi rezultati konference. O madjarski zadevi se je seveda obširno razpravljalo. Do definitivnih sklepov za enkrat ni prišlo, ker se še ni končala preiskava v celi zadevi in se še niso osvetlili momentni te afere, ki so odločilnega pomena. Kakor se iz informiranih krogov izve, bo Mala Antanta počakala na rezultate in konec procesov in se bo šele potem odločila. Tekom tega časa pa bo v Svetu Društva narodov minister Beneš s

francoskim zunanjim ministrom Briandom storil potrebne korake za zaščito interesov držav Male Antante.

Temišvar, 10. febr. (Izv.) Kakor smo izvedeli, so na konferenci Male Antante v Temišvaru največ pozornosti posvetili madjarskemu vprašanju in pa vprašanju balkanske konfederacije, pri kateri naj bi po eni verziji sodelovala tudi Turčija.

Temišvar, 10. febr. (Izv.) Po končanih konferencah ministrov za zunanje zadeve Male Antante se je o seji izdal sledeči uradni komunik:

»Gospodje Edvard Beneš, Momčilo Ninčić in Dean Duca so se danes tukaj sestali, da izmenjajo misli o vseh vprašanjih, ki so na dnevnem redu v svetovni politiki in ki bi mogla zanimati Malo Antanto. Posvetovanja so se vršila od 9. do 1. dop. in od 3. do 6. pop. Zunanji ministri držav Male Antante so na vseh sejah presodili mednarodno politiko. Pri tej priliki so ugotovili popolno soglasje v vseh pogledih in vseh vprašanjih, ki bodo prišla na dnevni red skorajšnjega izrednega zasedanja Društva narodov. Ugotovili so skupno linijo za nastop na razorožitveni konferenci. Obširno so razpravljali o položaju, ki je nastal z znano locarno pogodbo v Srednji Evropi. Vse to se je zgodilo v eminentno miroljubnem duhu, ki vodi države Male Antante. Isti pacifistični duh je vodil vse tri zunanje ministre pri pretrsevanju skupnih in primernih sredstev za zavarovanje miru na Balkanu tudi v bodoče. Predmet razgovorov je bilo tudi vprašanje ponarejanja tujega denarja na Madjarskem. V interesu miru je želeli, da bi se ta žalostna afera čimprej osvetlila in da bi se dobila potrebna jamstva, da se kaj takega v bodoče ne bi moglo več zgoditi. Zunanji ministri držav Male Antante so sklenili, da bodo tožadno počakali definitivnega izida preiskave. Iz vseh posvetovanj se jasno izraža odločna volja držav Male Antante, da se miroljubno delo, na katerem so interesirane vse tri države in na katerem delajo že pet let, kljub težavam notranjega položaja nadaljuje. Prihodnja konferenca držav Male Antante se bo vršila začetkom maja na Bledu.«

Temišvar, 10. febr. (Izv.) Kakor se je iz dobro informiranih krogov izvedelo, je Beneš na popoldanski seji opozoril oba svoja tovariša na skorajšnji vstop Nemčije v Društvo narodov. Skoro popolnoma gotovo je, da bo Nemčija po sprejemu v Društvo narodov takoj načela vprašanje rešitve manjšinskega vprašanja v državah M. A. Pri tej priliki se je naglasila potreba, da bi se proti temu že zdaj storili potrebni koraki in da bi se nato pripravili, da bi se to ne zgodilo, ali vsaj ne na način, ki bi mogel škodovati interesom M. A.

Temišvar, 9. febr. (Izv.) Po končanih popoldanskih konferencah so se vsi trije ministri v prijateljskih razgovorih razšli. Vsak zase so sprejeli časniki. Dali so jim izjave, pojasnili komunique in mišljenje držav. M. A. in njih poglede na posamezna vprašanja. Po sprejemu časniki se je minister Ninčić s spremstvom v salonskem vozu odpeljal v Belgrad, kamor bo jutri prispel. Češkoslovaški zunanji minister Beneš se je odpeljal v Prago. Na kolodvor je oba spremljal rumunski zunanji minister Dean Duca in številni zastopniki vojaških oblasti in številnih korporacij.

POSKUŠEN ATENTAT NA PRIMO DE RIVERA.

London, 10. febr. (Izv.) Iz Gibraltarja poročajo, da je bila na železniški progi v nekem tunelu pred Barcelo nastavljen bomba pod vlak, v katerem se je vozil Primo de Rivera.

NEMŠKA PROŠNJA IZROČENA.

Berlin, 10. febr. (Izv.) Nemški poslanik je danes izročil generalnemu tajniku Društva narodov prošnjo za sprejem v Zvezo. V tej prošnji je navedena želja, da pride čimprej v razpravo pred skupščino Društva narodov.

TEŽAVE V FRANCOŠKEM PARLAMENTU.

Pariz, 10. febr. (Izv.) V zbornici se nadaljuje razprava o finančnih zakonih. Briand je izjavil, da bodo nastale za vlado težkoče ako ne bodo zakoni sprejeti tekom 8 dni, da jih bo mogoče predložiti senatu. Vlada bo primorana za vpostavitve ravnotežja v proračunu zahtevati kredita v znesku 450 milijonov. To vsoto vlada brezpogojno zahteva in bo stavila na zbornico vprašanje zaupnice.

Gradimo Stadion —
kupuimo srečke!

Glasovi o dr. Koroščevem govoru.

»SAMOUPRAVA.«

Belgrad, 10. febr. (Izv.) Glavni organ radikalne stranke »Samouprava« se na uvodnem mestu bavi z dr. Koroščevim govorom v skupščini in prinaša sledeče mišljenje, o katerem se sodi, da ga je napisal dr. Laza Marković:

»Dr. Koroščev govor je bil še bolj zanimiv, dasiravno je v njegovem govoru precej nedoločnosti in elastičnosti. Ako se izločijo tiste njegove izjave o kroni, za katere pravijo prijatelji dr. Korošča, da so lapsus in da s tem dr. Korošec ni nameraval spremeniti monarhiističnega stališča svoje stranke in brezpogojnega priznanja in udanosti napram dinastiji Karadjordjevičev, potem ostane, da je bil dr. Korošec v naglašanju individualnosti Slovencev in slovenskega naroda zelo smotren, zamenjujoč besedo »federalizem«, ki jo je začetkom uporabljal, z besedo »samouprava«. Ako to ni besedna igra, potem bi ta Koroščeva izjava pomenila, da on in njegova stranka odstopata od svojih ekstremnih zahtev in da se prilagajata stvarnosti, ki mora končno tudi zmagati.

Dr. Korošec je v bistvu imel velik političen govor. Iz tega njegovega govora je najvažnejši oni del, kjer ugotavlja, da opozicionalni blok ne obstoja več in da ima njegova stranka popolnoma proste in svobodne roke v sedanjem političnem položaju. Dr. Koroščevo plediranje za interese Slovenije je razumljivo, če se upošteva, da je SLS stranka lokalnega značaja. Vendar pa to g. dr. Korošcu ne daje pravice, da bi slikal stvari tako, kakoršne niso. Tako na primer dr. Koroščevo razlaganje o slovenskem jeziku ne stoji v skladu z nedvomno resnico, da so Slovenci sestavni del celokupnega našega naroda in da z ozirom na to njihov jezik, oziroma dialekt, kar je dejansko eno in isto, uživa iste privilegije, kakor srbsko-hrvatski jezik. Tisto, kar bi dr. Korošec in njegovi tovariši želeli, da se nasilno onemogoči širjenje srbohrvaščine, se ne more odobriti in se to širjenje nikdar ne bo preprečilo. Tako delo bi ogrožalo edinstvo našega naroda in teh iluzij bi se morali dr. Korošec in tovariši smpreje ozdraviti.

Slovenija je po svojem položaju in po svojem narodu najpomembnejši del naše države. Najbolj je izpostavljena tujim zahtevam in vplivom. Njen največji interes je, da se čvrsteje zveže z ostalimi našimi deli. Dr. Korošec bi bil bolje storil za ljudstvo v Sloveniji, če bi se dvignil iz lokalnega obzorja in če bi bolj globoko pogledal v resnične interese Slovencev, sicer bo kljub današnji moči riskiral, da bo lepega dne izgubil svoje volivce. Sistematična politika odtujevanja od Belgrada lahko Sloveniji samo škoduje. Kdor to politiko propagira ga bodo Slovenci prej ali slej sami pozvali na odgovor. Priznavamo, da je dr. Koroščev govor mnogo blažji, vodilo ga je tisto, kar je v resnici v interesu Slovenije in Slovencev.

K temu pripominjamo mi, da se g. dr. Lazi Markoviću — dasi skuša biti stvaren — ko govori o Slovencih, samo sanja.

»POLITIKA.«

Današnja »Politika« še vedno komentira dr. Koroščev govor in pravi med ostalim tudi sledeče:

»Poslednji Koroščev govor se še vedno živahno komentira v vseh političnih krogih. Dr. Korošec je s svojim govorom izzval veliko nezadovoljstvo, posebno pri demokratih. V teku debate o proračunu se je v več govorih odgovarjalo dr. Korošču, tako iz večine, kakor iz opozicije.«

Poleg tega prinaša »Politika« popravek nekaterih izjav, ki so bile v »Politiki« in tudi v drugih listih napačne, deloma radi slabih stenografskih zapisov, deloma radi telefonskih nepravil.

»OBZOR.«

Zagreb, 10. febr. (Izv.) Govor dr. Korošča je v vseh krogih v Zagrebu naredil globok vtis in je v političnih krogih predmet različnih komentarjev. »Obzor« prinaša ves govor in pravi, da Slovenci po pravici zahtevajo federalistično ureditev države, ko so se tudi Hrvati izrazili zanj in radikali do sedaj niso izrekli, da bi bili temu nasprotni.

Proračunska razprava.

ZALOSTNE RAZMERE V BOSNI IN HERCEGOVINI.

Belgrad, 10. februarja. (Izv.) Na današnji skupščinski seji je govoril posl. JMO Saljić. V svojem lepem in stvarnem govoru je podal mišljenje svoje stranke o današnjem političnem položaju. Posebno se je bavil z opisovanjem razmer v zapostavljeni Bosni in Hercegovini. V začetku govora je poudaril, da sporazum RR, ki traja že sedmi mesec, ni prinesel nobenih plodov. Razmere v državi se niso zboljšale. To je naravno, kajti sporazum so napravili tisti, ki so se mu najbolj protivili, to so radikali, in radičevci, ki niso imeli svobode, ko so sklenili sporazum. To je razumljivo, ker so se vršile volitve v razmerah, ko je bila polovica poslancev pod policijskim nadzorom, polovica pa pod obznanje izvoljenih. Vlada tega takozvanega sporazuma v svoji izjavi obeta mnoge zakone in mnogo ukrepov za zboljšanje stanja. Dosedaj se je sprejel samo reakcionarni tiskovni zakon in zakon o priznanju zaslužnim ljudem ter neprestana bremenja v dvanajstih.

Gazijo se obstoječi zakoni, istotako ustava. Po običajih gospodarijo komisariji, nad njimi se pritožuje prosvetni minister, obtožujoč notranjega ministra. V Bosni so komisariji še sedaj od časa vojne. Spremene se samo v tistih krajih, kjer so v večini pristaši vladne večine. V Bosni in Hercegovini se ne razpišejo občinske volitve, čeprav je ljudstvo dovolj zrelo, in sicer radi tega, ker mislijo, da bi se pokazalo, kakšno zaupanje goji bosansko in hercegovinsko ljudstvo napram režimu.

Davijo nas davki. Nimamo še zakona o enakosti davkov. Ljudstvo ječi pod bremenom. Tisti, ki zahtevajo kredite, jih ne daje. Dajejo se samo strankarjem. Naštevajo zapostavljanja Bosne in Hercegovine v vsakem oziru. Pravi,

SESTANEK VODITELJEV OPOZICIJE.

Belgrad, 10. febr. (Izv.) Na poziv Ljube Davidovića so se danes sestali predstavitelji demokratskega kluba Ljuba Davidović, dr. Voja Marinković, Jugosl. kluba dr. Korošec, Jugosl. muslimanskega kluba Hadži-Kadić, zemljoradniškega kluba Joca Jovanović. Vršili so se neobvezni razgovori o političnem položaju, ki so trajali od 3. do 7.

RADIČEVO MOTIVILJENJE.

Zagreb, 10. febr. (Izv.) Stjepan Radić je z ozirom na govor dr. Korošča moral priznati, da je vsa naša diplomacija srbska, da so generalno le Srbi in da je 98% uradništva v notranjem ministristvu srbskega. Vendar je Radić izjavil, da iz tega ne sledi, da smo državljani druge vrste. To jasno dokazuje, da je Radiću več do taktike, kakor da bi jasno povedal, kakšne zahteve stavljajo danes Hrvati.

HPS V DALMACIJI.

Zagreb, 10. febr. (Izv.) Jutri se vrši v Splitu zborovanje vodstva HPS za Dalmacijo. Na zborovanju bodo sklepali o delovanju HPS v Dalmaciji o ustanovitvi novih organizacij.

da je celokupna gospodarska politika vlade slaba, za kar je najboljša priča sedanji proračun. Poslanec opozarja na tozadevne postavke v proračunih posameznih ministrstev. Agrarna politika Pavla Radića je za Bosno neravnost katastrofalna. On je napravil še večji nered. Minister za vere nastopa proti muslimanskemu življenju na način, ki ni v skladu z ustavnimi odredbami. Versko vprašanje muslimanov v Bosni rešuje na tako surov način, da je krivica očitna.

Med Baljičevim govorom je prišlo do živahnih spopadov z radikali. Radikali, katere je Baljić ostro prijemal, so protestirali proti temu, ne da bi zato navedli kakšne stvarne dokaze.

Baljiću je takoj odgovarjal radikalni minister iz Bosne Srskić, češ da je organizacija muslimanov v posebni stranki nepotrebna in da si muslimani s tem najbolj škodujejo. Istotako je glede velesrbske politike skušal pobiti Baljičeve argumente minister za vere Miša Trifunović. Baljić je obema odgovarjal in dokazoval, da se muslimani ne organizirajo v lastnostranko iz kakšnih drugih namenov, kakor iz namenov samoobranbe. Režim, ki jih zatira, jih sili k temu, da si potom lastne organizacije najdejo pravico.

Nato je govoril samostojni demokrat Grišogono. Razvija je znane ideje samostojnih demokratov.

Po končanem dnevnem redu je predsednik zaključil sejo. Prihodnja se vrši jutri. Jutri v četrtek bo dan interpelacij. Na dnevnem redu je interpelacija muslimana o »ispašama« v Bosni in Hercegovini. Seja bo zelo zanimiva, ker se je prijavil k besedi tudi Stjepan Radić.

TISKOVNA PRAVDA.

Zagreb, 10. febr. (Izv.) Drž. pravdnik je na zahtevo notranjega ministra Maksimovića vložil tožbo proti uredniku »Jutarnjega lista« Demetroviću radi poročil o aretacijah komunistov. Poročila so bila baže preveč alarmantna in so ščuvala na odpor.

TRGOVSKE POGODBE.

Belgrad, 10. febr. (Izv.) V ministristvu za trgovino in industrijo se je osnovala posebna komisija, ki ima nalog zbirati, urejevati in pripravljati material za trgovske pogodbe, ki jih mora skleniti naša država z raznimi državami. Komisija ima permanentne konference.

MACEDONCI.

Sofija, 10. febr. (Izv.) Na kongresu macedonskih emigrantov je prisostvovalo 250 delegatov. Kongres je obravnaval: macedonske manjšine in organizacija emigrantov, macedonsko predstavništvo v Ženevi, izdajanje dnevnika v Sofiji.

BOLGARSKI SOCIALISTI.

Sofija, 10. febr. (Izv.) Bolgarski socialisti so sklicali svoj kongres za 7. marca t. l.

Odgovori na Mussolinijeve grožnje.

Govor fašistovskega voditelja je sprejela vsa Evropa z ogorčenostjo. Listi vseh držav povdarjajo, da je Mussolini prestopil meje državnika in se spustil na opolzko pot groženj, ki so v ostrem nasprotju locarnske pogodbe, ki jo je tudi Mussolini podpisal. Tozadeven odgovor nemškega zunanjega ministra Stresemanna smo objavili že včeraj. Slede poročila iz drugih držav:

Inomost, 10. febr. Začetkom včerajšnje seje deželnega zbora je dal deželni glavar dr. Stumpf tole izjavo: Zadnje dni smo prejeli poročila, ki udarjajo na življenje naše dežele in na njeno eksistenco. Izjave, ki jih je dal po teh poročilih kraljevski italijanski ministrski predsednik kot odgovor na neke izjave bavarskega ministrskega predsednika nas silijo, da zavzamemo stališče. V sporazumu z vsemi člani te visoke hiše izjavljamo: Globoko vznemirjenje gre skozi vso deželo Tirolsko. Ze nekaj časa se pojavljajo glasovi in želje, da se hoče meja, ki nam je vsiljena po St. Germainski pogodbi, premakniti še v našo škodo proti severu. Dočim so doslej te vesti izhajale od neodgovornih faktorjev, je sedaj sam italijanski ministrski predsednik čisto jasno označil tako korekturo naše meje kot možno. Vsed te jasne izjave, ne moremo držati več križem rok. Zaprošil bom zvezno avstrijsko vlado, da prouči, če ni morda ta zadeva primerna, da jo reši Zveza narodov, čije članici sta Avstrija in Italija. Če bi imela tozadevna preiskavanja pozitiven uspeh, sem prepričan, da bo zvezna vlada postopala v naznačenem smislu.

Zbornica je soglasno odobrila glavarjevo izjavo.

London, 10. febr. »Daily Telegraph« označuje tako Heldov kakor Mussolinijev govor kot netakten. Konflikt je skrajno neprijeten, zlasti ker je nastopil v trenutku, ko stopa Nemčija v Zvezo narodov. Italijansko invazijo v avstrijske dežele, pa bi smatrala Antanta za čisto enako kršenje mednarodnega prava kakoršna je bilo ukorakanje nemških čet na neutralna belgijska tla.

London, 10. febr. Francoski poslanik je obiskal zunanjega ministra Chamberlaina. Razgovarjala sta se o težkem položaju, ki je nastal vsled Mussolinijevega govora in o načinu, kako odstraniti težkočo, ki so nastale v Zvezi narodov vsled zahtev Brazilije in Poljske, da se jima dodelita stalni mesti v svetu Zveze.

London, 10. febr. (Izv.) K Mussolinijeve-mu govoru piše »Daily Telegraph«: Kolikor pridejo v poštev države, ki niso udeležene pri sporu morajo polagati važnost na tisti del govora v katerem Mussolini omenja možnost pomaknitve italijanske tricolore čez Brenner proti severu. Taka grožnja, če je resno mišljena, zahteva stališče Zveze narodov, kajti ne odgovarja niti duhu niti določilom te zveze, še manj seveda locarnski pogodbi.

Pariz, 10. febr. »Peuple« piše: Ne gre za to, da preiskujemo prestopke Mussolinijeve in nemške pretiravanja, toda ugotoviti moramo, da je Mussolini že zopet grozil z vojsko in da skoro ne mine dan, da ne bi voditelji fašizma ponavljali takih groženj.

Brüssel, 10. febr. (Izv.) Zunanji minister Vandervelde se je v razgovoru z zastopniki časopisja zelo ostro izrazil proti govoru ministrskega predsednika Mussolinija. Vandervelde je mnenja, da Nemčija mora na to reagirati tudi za ceno preloma diplomatskih odnosov med Nemčijo in Italijo.

Mussolini odgovarja Stresemannu.

Rim, 10. febr. (Izv.) Današnji govor Mussolinija v senatu je vzbudil splošno pozornost. Odgovarjal je na izjavljanja dr. Stresemanna in rekel, da je treba na govor nemškega zunanjega ministra takojšnjega odgovora. Njegova izjavljanja bodo jasna kot so bila zadnjič. Zadnji njegov govor ni bil improviziran, ampak dobro premišljen in pretehtan. Njegove izjave niso samo retoričnega pomena, v resnici je bolj kot kdaj poprej govoril odločno in jasno. Dr. Stresemann v svojem govoru o nemških manjšinah zamenjuje med pravico in zahtevo. Sicer pa je vse očitke le potrdil. Potrdil je ostro pisavo nemških listov, ki je bila gotovo organizirana za tak nastop napram Italiji. Saj so poročila sprejemali tudi časopisi. Ali je Stresemann mogel demantirati resnico o bojkotu napram Italiji in organiziranem agitiranju proti posešanju Italije od strani nemških turistov. Minister se je izgovarjal na posameznike in na privatna društva. V resnici se vrši agitacija na bojkot javno po vseh univerzah, po uradih, na javnih prostorih in po železnicah. Ali ni zunanji minister ničesar vedel povedati o zahtevah poslancev v pruskem državnem zboru, da se vse italijanske šole v Nemčiji prepovedo. Stvari, ki so bile g. ministru neljube je v govoru enostavno zamolčal.

Rim, 10. febr. (Izv.) »Messaggero« poroča o Stresemannovem govoru, da ni bil upravičen govoriti o morali in očitati zatiranja nemških narodnih manjšin, dokler se Nemcem v Italiji ne krati pravica občevariti v svojem jeziku in dokler imajo šole v nemškem jeziku. Oster nastop Italije je samo posledica nemškega delovanja, ker se mora braniti pred poseganjem Nemčije v italijanske zadeve.

Zadnje pismo kardinala Merciera.

Bruselski dopisnik velikanskega »Observateur Roman« poroča o najglinjivejših trenutkih ob smrtni postelji velikega kardinala. Bilo je nekoliko ur pred smrtjo. Kardinal je čutil, da je smrt že blizu. Moči so naglo pešale. Še enkrat je zbral svoje zadnje duševne moči in svoje misli je obrnil na znamenite »razgovore v Malinesu«, ko se je z zastopniki anglikanske cerkve dogovarjal o obnovitvi cerkvenega edinstva.

Svojega zvestega tajnika je prosil, naj vzame pero in papir, da napiše pismo, ki mu ga bo narekoval za anglikanskega nadškofa v Canterbury. Kaj je umirajoči kardinal pisal poglavarju anglikanske cerkve? To bodo morali enkrat odkriti zgodovinarji, a sedaj je zakrito pod tajnostjo privatnega pisma.

Pismo je bilo dolgo. Duševni napor umirajočega velikanja je bil tolik, da je trenutno obnemogel. Ko se je nekoliko odpočil, je vzel liste, počasi je čital, popravil nekatere besede in jasneje izrazil misel v neki točki. Potem se je dolgo zamislil. Hotel je zaključiti pismo s končnim odstavkom, ki naj bi povzel njegove vodilne misli. Toda skrajna utrujenost in slabost ga je ovirala, da ni mogel najti primernih izrazov. Od skrajnega napora je padel v nezavest. Ko se je zavedel, je še enkrat poskusil končati pismo. Končal je pismo in naročil naj se takoj odpošlje.

Navzoči so opazili, da je krvava nitka obrobila ustnice umirajočega. Izvršil je skrajni duševni napor, za katerega je bilo še zmožno obnemoglo telo. Skoro potem je rekel: »Zdaj ne preostane drugega, kakor čakati.« Bil je blizu časa, ko je imel stopiti pred Boga, kateremu je služil do poslednjega diha. Navzoči so ga razumeli v tem smislu, da je treba čakati še, da Bog da blagoslov za obnovo vesoljnega cerkvenega edinstva.

Nemiri v Angliji.

London, 9. febr. Vsled stalno naraščajoče brezposelnosti in sporov med delavskimi organizacijami in podjetniki je prišel notranji mir Anglije v resno nevarnost. Minister notranjih zadev Johnson Hicks je 8. t. m. govoril na zboru svojih volivcev in izjavil, da je možno, da nastopijo v prihodnjih dveh ali treh mesecih večji nemiri in neredi. Vlada je že napravila potrebne korake, da ne samo zlomi štrajke, ampak da poskrbi za nemoteno življenje in zlasti za redno prehrano prebivalstva. Minister poziva vso javnost, da vlado v takem položaju podpira.

FRANCOSKA ODLIKOVANJA NAŠIH ČASTNIKOV.

Belgrad, 10. febr. (Izv.) Francoska vlada je odlikovala več častnikov naše vojne mornarice z redom častne legije. Včeraj je francoski poslanik Grenard v spremstvu dveh srbskih častnikov izročil ta odlikovanja častnikom, ki bivajo v Belgradu. Admiral Prica je prejel oficirski veliki križ, fregatni kapitan Vasić, Marjašević in Pavić ter mornariški nadporočnik Vučić pa viteški križ.

ENOTNA OPOZICIJA PRI OBČINSKIH VOLITVAH V ROMUNIJU.

Bukarešt, 10. febr. (Izv.) Občinske volitve se bodo pričele 16. t. m. Po petdnevem razgovoru se je posrečilo sestaviti enoten nastop opozicije proti vladnim strankam. V Bukarešti kandidira na skupni listi 14 članov kmetske stranke, 14 nacionalistov, 8 članov narodne stranke in socialnih demokratov. Stanje liberalne vlade se je poslabšalo na Erdeljskem vsled odklonilnega stališča Madjarov. Banaške madjarske organizacije so sklenile, da bodo glasovale z opozicijo.

TURČIJA — GRČIJA.

Carigrad, 10. febr. (Izv.) Med Turčijo in Grčijo je nastal spor radi Djavur Ade. Grčija predlaga, da odloči in razsodi haaško mednarodno razsodišče. Turčija je predlog odbila in predlaga razmejitveno komisijo.

Dunajski časopisni škandal.

Dunaj, 10. februarja. (Izv.) Policija je zadržala celo vrsto oseb v zadevi glavnega urednika lista »Abend«. Skoro v vseh slučajih se je izkazalo, da je Weiss dobil posredno ali neposredno velike vsote zato, da list »Abend« ustavi začete napade na dotične osebe oz. podjetja. Weiss in njegov pomagač Fuchs, agent za nabiranje inseratov pri tvrdki Schalek, zanikata, da bi bila napravila kako kaznivo dejanje. Povdarjajo, da so nasprotno mnogi iskali zvez z Weissom. Med razpravo je prišla na dan tudi zveza Weissa z Jaro Lorenzom, poslovođjo socialistične nakupovalne družbe za konsumna društva. Posli, ki jih je imel Weiss s sovjeti in druge tajne transakcije, ki jih Weiss sam priznava, so se izvršile s pomočjo in posredovanjem Lorenzovim. Obstaja sum, da je Lorenz izsilil velike svote od Castiglionijskega afero. Depozitna banka in Länderbanka sta izsiljevalcem izplačali ogromne vsote. Izsiljevanje v kazensko pravnem smislu se doslej še ni ugotovilo. Skupni znesek vseh vsot, ki jih je Weiss dobil na ta ali oni nečeden način, znaša približno 10 milijard.

Naša politika

△ Pri Sv. Barbari v Halozah so preteklo nedeljo Haložani neusmiljeno nagnali Radičevega agenta iz Maribora. Ravno pri Sv. Barbari je imel 8. februarja 1925 Radič večino. Časi se izpreminjajo.

△ Radičevci in Pueljevci so se v okraju Slov. Gradec nesmrtno blamirali. Prejšnjo nedeljo so sklicali v Sl. Gradec okrajni shod zaupnikov. Glavni Radičevi politiki za Stajersko: Lipovšek, Bende, Švikašič in drugi so si sestavili nek okrajni odbor ZSKDL, t. j. Radičeve stranke. Ko so z bornim številom zborovalcev sestavljali listo okrajnega odbora, so tuhtali, komu bi vse dali to šaržo. In ugrabili so: Ta bo, pa ta bo! In »okrajni odbor« so na široko objavili v »Kmetiskem listu«. In sedaj ta smola! V odbor so postavili več kot polovico takih, ki za nobeno ceno ne marajo biti v Radičevi stranki. Nekaj izrazitih pristašev SLS, nekaj SDS, nekaj Nemoev itd. Celo našega odličnega pristaša g. Maksa Časa iz Brezna ob Dravi so deklarirali za Radičevca. Bolj blamirati se niso mogli kot s tem.

Shodi SLS

Slovenjegraški okraj. Preteklo nedeljo, 7. februarja sta poslanca Pušenjak in Žebot zborovala pri Sv. Petru na Kronske gori, v St. Janu pri Dravogradu in v Panečah. Na vseh shodih so številni zborovalci sklenili resolucije, v katerih izreka ljudstvo popolno zaupanje Jugosl. klubu. Vsa poročila so si v tem edina: Vztrajajmo v borbi proti krivicam. Da bi Radič ali Pribežević kje kaj pridobivala, niti misliti ni. Nasprotno, mnogi, ki so bili 8. februarja 1925 še pri nasprotnikih, so spoznali, da so na krivi poti in se vračajo v tabor SLS. Ljudstvo povsod željno posluša poročila poslancev.

Beleške

△ Govor dr. Korošca je pri »Jutro« seveda izzval ogorčenje. Toliko več, ker se je razsodnejšim in ne preveč fanatičnim ljudem v taboru SDS ta govor tudi močno dopadel. Zato mu je »Jutro« posvetilo svoj večerajnji uvodnik, v katerem je napisalo tudi nekaj hudo modrih, ki bi jih »Jutro« v svojem žargonu imenovalo budalaštine. Na primer to, da je federalistična misel pogubna za Slovenec, češ: »Pokrajina, ki predstavlja le mali del države, leži na najbolj eksponirani točki napram inozemstvu, del naroda, ki predstavlja jedra dvanajstino vsega prebivalstva v državi, ako noče deliti usode narodnih manjšin, mora v interesu lastne eksistence neprestano in glasno povdarjati, da je integralen in enakopraven del celokupnega naroda in celokupne države. Vsa njegova politika mora biti koncentrirana samo na to, da pride ta enakopravnost tudi dejansko do veljave. Proglašanje federalističnega načela za Slovence je samomorilska politika, ki mora pognati slovensko ljudstvo v popolno propast.« — Ko bere človek to »Jutrovo« razlago, mu je, kakor da bi zopet slišal politične nazore kakšnega starega avstrijskega feldvebla ali pa kakšnega celjskega Südmarkovca. In skoro bi dvomili, ali »Jutro« sploh ve, kaj je pravzaprav federacija. In ali ne ve, da so Slovenci oziroma avstrijski Slovani zahtevali federacijo že l. 1848 in da ga ne na Dunaju ne v Budimpešti ni bilo prosvetljenega človeka, ki bi ne bil priznal popolne upravičenosti te zahteve, tako z nacionaln. stališča kakor s stališča državnih interesov. »Jutro« menda tudi še vedno ne ve, da je na svetu vse polno federalističnih držav, ki so se doslej vse izkazale kot najtrd-

nejša vez takozvanega narodnega in državnega edinstva, ki ga »Jutro« neprestano povdarja. To samo mimogrede omenjamo, da še bolj podčrtamo brezupno nesmiselnost, ki se je »Jutro« iznebil, ko piše, da moramo Slovenci danes neprestano in glasno povdarjati, da smo integralen in enakopraven del celokupnega naroda itd. — Kaj vendar nam je treba danes v svoji državi povdarjati, kar se samoposebi razume? In ravno ker smo integralen in enakopraven del države, prav zato imamo pravico do popolne samostojnosti. Če pa nismo integralni in enakopravni, kakšen smisel ima potem ta država za nas? In kdo nam krati enakopravnost? Srbi? Bratje? Če jo kratijo, potem nam niso bratje. Če pa smo res bratje, potem ne razumemo, zakaj bi morali vsi ti trije bratje imeti eno samo hišo, urejeno po okusu in zahtevah enega teh bratov, in tam se dva prav nesrečno počutiti; — zakaj bi rajši ne sedel lep komodo vsak v svoji hiši. Tri hiše, a eno posestvo, ograjeno z enim skupnim plotom, tako si mi predstavljamo in želimo naše državno življenje. Če se pravi avtonomija ali pa federacija, kakor hočete je navsezadnje prav vseeno.

△ Narodni sporazum na podlagi federalizma znači trgovsko kupčijo v relaciji 1 : 12. Ali ste že kdaj razmišljali, kakšna mora biti taka kupčija in kdo mora nujno biti prikrajšan? Tako vprašuje »Jutro« in na to mu odgovorjamo, da razpravljati o narodih, njih pravicah in njih odnošajih na trgovski podlagi je tisto, kar imenuje Nemec »Krämerpolitik« in sicer na pravi čifutski podlagi. To je en naš odgovor. Drugi pa je ta, da bi po »Jutrovi« relaciji imeli na tem svetu eksistenčno pravico edinole Kitajci, ker so po številu največji narod.

△ Jugoslovanska federacija, to je nekaj, kar »Jutro« ne more slišati, ne da bi takoj skočilo iz kože. V pomirjenje ga moramo spomniti, da so na primer francoski časopisi za časa mirovnih konferenc našo novo državno vedno titulirali »la fédération Yougoslave«, ker so si jo pač tudi oni zamišljali na federalistični podlagi.

△ Ponorečen poizkus denunciacije je »Jutrova« trditve, da je dr. Korošec »psoval« našo narodno vojsko z »nezrelim in nedorazlim militarizmom«. Konslatiramo, da je g. Korošec kritiziral militarizem edinole v zvezi z interesi slovenske industrije; obsojal je stremenje, ki hoče spraviti slovensko industrijo pod nekako kuratelo. Dr. Korošec je tu bil zgolj tolmač tistih želj, ki so bile izrečene na protestnem shodu slovenskih industrijcev, torej tudi somišljenikov SDS. Koroščevo opazka o militarizmu nima z našo narodno vojsko čisto nič opraviti. »Jutro« je, ki aplicira »nezreli in nedorazli militarizem« na našo narodno vojsko in jo psuje.

IZ ČEŠKEGA PARLAMENTA.

Praga, 10. II. (Izv.) Zastopnik poljske narodne manjšine v Češkoslovaški dr. Wolf je izjavil, da bo podpiral koalicijsko in glasoval za vlado. Dr. Wolf je napravil ta korak po naročilu vodstva svoje stranke. Vladni listi ob tej priliki zopet napadajo slovaške ludovce, češ da nimajo toliko smisla za državo kakor Poljaki.

TURČIJA — RUSIJA.

Carigrad, 10. febr. (Izv.) Turška vlada je predložila parlamentu projekt zakona o ratifikaciji pogodbe s Sovjetsko Rusijo, ki določa medsebojno nevtrališčnost teh dveh držav.

Pridobivajte novih naročnikov!

Dnevne novice

★ **Evharistični kongres v Čikagu.** Ob priliki velikega evharističnega kongresa v Ameriki, bo spovedovalo ogromno množico 3000 spovednikov. Ker bo poleg teh navzočih tudi velika množica drugih duhovnikov, je jasno, da bo potreba tudi množice oltarjev, kjer bodo mogli opravljati sv. maše. Msgr. Hoban, pomožni škof v Čikagu in častni predsednik kongresa je posvetil za to že 700 oltarjev in jih bo v kratkem posvetil še 1000. Na razpolago bo tako ob priliki kongresa 2500 oltarjev. Vsa ta množica oltarjev pa za lokalne potrebe ne bo imela pomena, ko bo minil kongres, zato so sklenili, da jih bodo obenem s vso opravo darovali misijonom, da bodo še dolgo kot spomin kongresa pričali na vseh krajih sveta o veliki navdušenosti ameriških katolikov za sv. Evharistijo in da bodo svojemu namenu, za katerega bodo postavljeni, služili tudi nadalje. Skrb za oltarje so poverili družbi za širjenje vere (Church Extension Society), skrb za oltarno perilo in paramente pa so poverili redu Svete Marije, ki je prvi pridružena. Ta je razdelila delo med posamezne ženske organizacije po raznih mestih. V Bostonu bodo oskrbele cingule, Brooklinu purifikatorije in amikte, v Wisconsinu oltarne prte, v Pensilvaniji korporale in palije, v Čikagu albe itd. Neka judovska konvertitka bo sama izgotovila 25 alb. 400 oltarjev bodo postavili v Mundeinu, druge pa po oddelkih, kjer bodo stanovali duhovniki po raznih poslopih.

★ **Draginjske doklade duhovnikov** na župnijah z manj nego 200 domovi. Na razna vprašanja in več dopisov v tej zadevi smo se informirali na merodajnem mestu in zvedeli, da se draginjska doklada duhovnikom na župnijah z manj nego 200 domovi zato ni mogla nakazati, ker še ni došla objava sklepa ministrskega sveta, s katero spreminja določilo glede 200 domov v prejšnji uredbi ministrskega sveta z dne 29. julija 1925. D. R. br. 88.900. Čim bo dospela nova uredba, se bo draginjska doklada mogla takoj nakazati.

★ **Nov župan.** V Čeršku ob Muri je radi boleznj odstopil župan Josip Reiter. Na njegovo mesto je bil izvoljen naš somišljenik Anton Šrok.

★ **Himen.** V St. Ilju v Slov. goricah sta se poročila g. Karol Muršec z gđ. Rozo Lenc.

★ **Slovensko zdravniško društvo** v Ljubljani je na svojem rednem obnem zboru dne 16. januarja t. l. izvolilo nov odbor pod predsedstvom g. dr. Pintarja in sledečimi gospodi kot odborniki: dr. Bobič, dr. Breclj, dr. Brenčič, dr. Lojze, dr. Brenčič Vinko, dr. Hebein, dr. Matko Karl, dr. Pirc, dr. Ropas, dr. Sodja, dr. Zajc Ivan (podpredsednik). Dr. Praunseis in dr. Geiger sta bila izvoljena za revizorja, dr. Kraje Otmar in dr. Blumauer kot prisodnika. — Društvo je v preteklem letu pod predsedstvom primarija g. dr. Derganca pokazalo jako žilavo delavnost. Obdržanih je bilo 11 seminarjev in štiri mesečna zborovanja, z devetimi poljudno-zdravstvenimi predavanji, ki so se vršila pod okriljem ljudske univerze v Ljubljani, se je pričelo hvaležno delo na polju ljudske zdravstvene izobrazbe. Društvo je pričelo v tem letu med slovenskimi zdravniki gojiti tudi družabnost; vršili so se trije izborni obiskani družabni večeri s sodelovanjem lastnega orkestra in jako posrečen izlet slovenskih zdravnikov v Rogaško Slatino.

★ **Izredni kongres državnih uradnikov** in nameščencev je sklicala Glavna zveza državnih uradnikov za 14. t. m. v Beograd. Zbor bo protestiral proti neizpolnitvi zakonitih pravic državnega uradništva. Kongres se bo vršil

v dvorani poštnega ravnateljstva v Beogradu. Železniško ministrstvo je dovolilo za delegate četrtinsko vožnjo.

★ **Ženin!** Ne trošite po nepotrebnem težko prisluženega denarja. Ne kupujte dragih sobnih oprav. Za 10 Din dobiš srečko Orlovskega stadiona in z njo zadeneš najfinjšo sobno opravo.

★ **Novi potresi.** V ponedeljek dopoldne so beležili Belarjevi seizmografi močan potres. Potres je zelo oddaljen. Pričakovati moramo, kakor dokazuje izkušnja, še nadaljne potrese v jadranskem okolišu. Seizmografi v Firenci so beležili zelo močan potres v oddaljenosti desettisoč kilometrov v zapadni smeri.

★ **Iz železniško-policijske službe.** Imenovani so: komisar želez. in obmejne policije T. Vasojević za uradnika bitolske županije; pisar pri komisariatu železniške policije v Gornji Radgoni Svetozar S. Nedok za polic. pisarja pri mestni upravi v Beogradu, pomočnik komisarja žel. in obmejne policije v Mariboru Stevan S. Korać za polic. pisarja pri mestni upravi v Beogradu.

★ **Iz zdravstvene službe.** Imenovani so: dr. Marija Fink za sekundarno zdravnico v bolnici za ženske bolezni v Ljubljani; dr. St. Silan, za zdravnika-pripravnika v državni splošni bolnici v Ljubljani; dr. Davorin Flis za zdravnika v bolnici za duševne bolezni v Ljubljani — na Studencu. — Ostavka dr. Gregorja Fedrana na državno službo se je sprejela.

★ **Upokojitve v sodni službi.** Upokojeni so: sodni sluga Matija Ružale pri okrajnem sodišču v Logatcu in sodni sluga Josip Sever pri višjem državnem pravdništvu v Ljubljani ter jetniški paznik Franjo Zabrič pri deželnem sodišču v Ljubljani.

★ **Proslava Matije Gubca** v šolah. Po odredbi prosvetnega ministra St. Radića se dne 15. t. m. po vseh šolah proslavi smrtno obletnica Matije Gubca.

★ **Za zagrebško vseučilišče.** V Beograd je prišel profesor zagrebške univerze dr. Belobrk, ki je predložil proračunske amandmane posameznih fakultet navedenega vseučilišča. Vsota amandanov znaša 7 mil. dinarjev.

★ **Novi poveljnik zagrebške policije.** Ministrstvo notranjih del je imenovalo za poveljnika policijske straže v Zagrebu g. Toma Bentza. Dosedanji poveljnik Jagić gre v pokoj. Bentz je v policijski službi od l. 1913. Pred vstopom k policiji je bil aktivni častnik.

★ **Premalo zanimanja** kažejo naši kmetovalci in interesenti za kmetijski pouk. Kmetijska šola na Grmu je sredi januarja razpisala sledeče tečaje za praktične gospodarje: živinorejsko-mlekarskega, vinarskega, kletarskega, sadjarskega in tečaj za pridelovanje krme. Ti tečaji bi se imeli vršiti po večini že ta mesec. Udeleženci bi se imeli zglediti do 2. t. m., zgledilo se jih je dosedaj samo 8, biti bi jih pa moralo najmanj 20. Ta malobrižnost bo imela za posledico, da se taki velevažni in prepotrebni tečaji pri nas ne bodo več vršili, seveda v škodo kmetijskega stanu, ki bo temu sam kriv. Udeleženci se bodo še sprejemali do 15. t. m. od ravnateljstva šole za letošnje tečaje, ki so 2—3dnevni.

★ **Brezplačno dobiš tri srečke**, ako naročiš deset srečk bogate loterije »Kat. prosvetnega društva« v Sv. Petru pod Sv. gorami, katera vsebuje 250 krasnih dobikov v vrednosti 50.000 dinarjev. Srečke se prodajajo samo po 5 Din. Naročiš jih lahko tudi potom dopisnice od »Loterijskega odbora« v Sv. Petru pod Sv. gorami, ki priloži srečkam po-

P. S. F.:

Nekaj o nikalnih stavkih ter o rabi besede „nič“ v slovenščini.

Nikalnost kakšnega stavka obstoji — kakor znano — v tem, da se osebk u dejavnost odreka ali zanikava. Nikalnica je ne (v sestavih tudi ni-) in se nahaja ali sama ali z drugimi nikalnimi besedami v stavku; druge nikalne besede pa niso nikdar brez nje. Svoje mesto ima (redno) tik pred povedkom. Z glagoli sem, imam in hočem se zraščva v nisem, nimam in nočem (ali nečem).

Nikalni stavki povzročajo mnogim slovensko premalo izšolanim Slovincem, ki pišejo za javnost, nemale preglavice, o čemer pričajo kričeče pogrške, s kakršnimi kvirajo take stavke, bodisi 1. da ne rabijo pravilno besede »nič« ali 2. da vidijo nikalnost v stavkih, ki je nimajo ali 3. da posili in brez potrebe pretvarjajo trdilne stavke v nikalne.

I.

Da dokazem te svoje trditve, in sicer najprej glede napačne rabe besede »nič«, naj navedem nekatere izmed premenljivih stavkov, ki sem jih zadnja leta prepisal deloma iz našega dnevnega časopisa, deloma iz drugih slovenskih publikacij najrazličnejše vsebine.

1. Ničesar se ni zgodilo.
2. ko te ničesar ne bo motilo.
3. Ugled papešva je ... tako volk, da ga ničesar ne more zmanjšati.

4. Ničesar ne razburi občanov (v Oberamergau) tako, kakor volitve glavnih vlog (pri pasijonskih igrah).

5. V prvem hipu ni vedel česa odgovoriti.

6. Dekle nima česa obleči.

7. ... ni nikdar storil česa nemoralnega.

8. Sicer pa taki žalostni pojavi v povojni dobi niso ničesar novega.

9. ..., dasi njena obleka ni imela ničesa gizdalinskega na sebi.

10. Doslej še ni ničesar znanega, kaj se na seji sklenilo.

11. Dosedaj ni še ničesar definitivnega (!) sklenjenega, kdo bo zasedel ti dve mesti.

12. ... sem slišal, da me je nekdo oblatil, (češ) da sem v konkurzu (itd.), česar (!) pa meni ni nič znanega.

Tu navedeni stavki s svojimi očitnimi hibami so mi dali povod, da sem napisal kratko razpravo o rabi besede »nič« v nikalnih stavkih.

Beseda »nič« spada po svoji raznolični rabi med nedoločne samostalne zaimke, med nedoločne števnike in pa med načinovne prislove.

1. Pomniti je, da je ta beseda pregibna ali sklonljiva le tedaj, kadar se rabi kot nedol. samostalni zaimke, torej samostojno, kakor samostalni; n. pr. Ničesar mu ne manjka. — Vidim, da ti ni do ničesar. — Prisiliti se ne pustim k ničemur. — S svojo zapravljivostjo boš nas vse spravil na nič. — V ničemer se človek tolikrat ne pregreši, kakor v mislih. — Z ničimer ti ne ustrežem!

Opomba. Včasih je zaimke nič lahko tudi nesklonljiv, in to ne samo kot osebek, ampak tudi kot predmet (nepredmetnega

glagola) in celo za predlogi. Zlasti ga tako rabi preprosti narod v vsakdanjem govoru.

N. pr.: Kjer nič ni, še cesar nič vzeti ne more. — Čič ne da nič. — Iz nič ni nič. — Saj nisem tako brez nič prišla k hiši!

Zdaj pa — in medias res.

Pismena slovenščina se pogosto pači a) po napačni rabi nedol. zaimka nič kot osebek, ker ga namreč mnogi v tej rabi stavijo v roditeljsko, neglede na to, kakšen glagol služi kot povedek v stavku.

Pravilo veli: Nedol. zaimke nič stoji kot osebek v roditeljski pri pomožniku ne biti in pri glagolu ne ostati; izmed drugih glagolov pa pri nekaterih neprehodnih, ki se že sami po sebi — tudi v trdilnem reku — vežejo z roditeljskim, n. pr. manjkati, preostajati, in pa pri tistih prehodnikih trpnega načina (s povratnim zaimkom (s povratnim zaimkom se)), ki imajo tudi v tvornem načinu in v trdilni povedi svoj predmet večinoma v roditeljski pri sebi, kakor: iskati, pričakovati, upati, prositi, želeči, potrebovati, pogršati itd.

N. pr. Koliko pomanjkanje: ni kruha, ni moke, ni zabele, ni denarja — ničesar ni! Požar je uničil vse: razen ožganih zidov ni ostalo ničesar. — Za vsakdanje življenje imamo vsega: ničesar nam ne manjka; pa nam tudi ničesar ne preostaja. — Ničesar se: ne pogreša, ne želi, ne potrebuje, ne prosi itd.

Po vsem tem je očitno, da je v gornjih stavkih pod 1—4 zaimke nič kot osebek napačno postavljen v roditeljski.

V vseh štirih stavkih mora stati imenovalnik!

b) Kadar se nedol. zaimke nič v nikalnem stavku rabi kot predmet prehodnega glagola (s tožilnikom), stoji v roditeljski; n. pr.: Ne stori ničesar zoper zapovedi božje!

Opomba 1. Namesto negativnega zaimka nič se v nikalnih stavkih rabi včasih pozitivni brezglasni kaj (ki tudi spada med nedoločne samostalne zaimke), in sicer nepregibno, ako je brez poudarka; n. pr.: Ne morem si kaj, da ne bi šel. To velja še posebno tedaj, kadar ga poudarjenega jemljemo v rabo za glagoloma ne vem (ne znam) in nimam s sledečim nedoločnikom prehodnega glagola, ki se da pretvoriti v primeren zavisni stavek s trdilno povedjo. To sta dobro in čisto pravilno štela pisca gornjih stavkov pod 5. in 6., pa sta mislila, da morata zaradi nikalnih glagolov ni vedel in nima tožilnik kaj postaviti v roditeljsko česa. To je napačno, kajti nikalnost povedkov ni vedel in nima se ne tiče tudi nedoločnikov odgovoriti in obleči, ki se dasta nadomestiti s trdilnima zavisnikoma: (ni vedel,) kaj bi odgovoril; (dekle nima,) da bi kaj obleklo.

Opomba 2. Brezglasni nedoločni zaimke kaj se rabi v nikalnih stavkih nesklonljiv (kot nedol. števniki) tudi pred delnim roditeljskim samostalnega pridevnika, zlasti ako je leta poudarjen in je v stavku poleg nikalnega povedka še katera druga nikalna beseda; n. pr. (glej gornji stavek št. 7): ... ni nikdar storil kaj (ne: česa!) nemoralnega.

2. Kadar se zaimke nič rabi kot nedol. števniki, je nepregiben! V tej rabi se veže s sledečim delnim (kolikostnim) roditeljskim, ki mora biti ali samostalni (n. pr. Tu ni nič primernega posla zame; nimam nič zaslužka.) ali pa samostalniški pridevniki (n. pr. Zal mi je, da ti to pot ne morem poročati nič [ne: ničesar!] razveseljevega.)

to prehujo obremenjevalo bodoči mestni proračun. Zato pritegnimo k temu plačevanju tudi druge in sicer kmečke občine, ki ne bodo imele od te šole sicer prav nobenega haska. Priznati se mora, da so se ti krogi prav veliko naučili od centralizma. Kmet plačaj, mi pa zbirajmo. Ne vemo, če se jim bo to posrečilo.

✱ **Naši članki o zidanju šolskega poslopja** so našli v vrstah razsodnih občanov obeh občin veliko razumevanje. Tudi so se nekateri oglašali v našem uredništvu, ki celo zagovarjajo, da bi se zidale tri šole, odnosno stara šola naj bi se popravila, dve novi pa naj bi se zidali in sicer ena za okraj Gaberje, Hudinja, Zavodna, druga pa za kmečke občine Medlog, Lopata, Ložnica, Babno, Lava in Ostrožno. Obljubljen nam je tozadevno članek, ki naj bi to stališče utemeljeval. Omenimo danes le to, da naj bi po tem stališču stara šola veljala v popravljene stanju za desni breg Savinje, za prvo našete kraje nekje tam za pokopališčem, za severne kraje pa v bližini Babnega. Že vidimo naše demokrate »Jutrovega« kova, kako bodo sedaj padli po nas!

✱ **Občinstvo**, ki se vozi dnevno z vlakom ob eni popoldni v Savinjsko dolino, se zelo pritožuje nad tem, da je ta vlak vedno tako zaseden, da mora marsikdo stati na hodnikih in celo na stopnišču izven vagona, ako želi priti pravočasno na cilj svoje vožnje. Sporočamo to dejstvo načelniku tukajšnje postaje, da ta nedostatek odpravi čimprej s tem, da priklopi na ta vlak še najmanj dva voza. Saj nismo vendar v vojnem stanju, kjer so se ljudje prerivali in natrpali v vozove kakor živina.

✱ **Seja mestnega občinskega sveta** je sklicana dne 13. t. m. ob 5. uri popoldne. Sejo je sklical g. župan.

✱ **Požar za požarom**. V torek zvečer je spet gorelo in sicer v okolici mesta. Ob 8. uri zvečer se je iz še neznanih vzrokov vnel kozolec posestnika Gajška, ki stoji v bližini Majdičevega mlina. Kozolec je bil do vrha napolnjen s krmo, spodaj so pa bili spravljani poljski vozovi in orodje. Zgorelo je vse, kar je bilo v kozolcu. Kako je nastal ogenj, še ni razjasnjeno, kakor tudi še ni razjasnjeno, ali je nastal prejšnji teden pri tovarni testenini ogenj po nesreči ali je bil podložen.

✱ **Škoda**, ki je nastala vsled požara na tovarni testenini je veliko večja kot smo poročali prve dni. Pogorela sta skoro v celoti poda, ki ločita sušilnico od podsrešja in sušilnico od pritličja, kjer so nastavljeni razni stroji. Rešiti se je posrečilo le nekaj moke, vse drugo je kolikor toliko zajel požar, tako da se škoda lahko ceni nad 350.000. — Omenjamo še, da je prejšnji lastnik tovarne prodal sedanjima lastnikom tovarne podjetje za 280.000 dinarjev, ki je pa bilo zavarovano za en milijon dinarjev.

Ptuj

✱ **Poroke**. V nedeljo, dne 7. februarja so bili v cerkvi Sv. Petra in Pavla pri minoritih poročeni: Herce Janez in Maruša Neža iz Spuhlje, Prosenjak Alojzij in Rašl Marija iz Rogoznic, Žuran Andrej in Bezjak Neža iz Spuhlje, Kolarič Janez in Leber Roza iz Brstja in Budine, Petek Anton in Varšič Marija. — V ponedeljek, dne 8. februarja pa so bili poročeni: Brmež Franc iz Budine in Nežika Herga iz Dornove, Berlak Jakob in Alt Uršula iz Velovleka, Petrovič Jurij iz Podvincev in Brenčič Marija iz Zabajke, Pukšič Franc iz Mezgovcev in Herga Antonija iz Dornove, Pihler Jožef in Cizerl Ana iz Pacinja, Predička Franc iz Lancove vasi in Ribič Terezija iz Grajana, Lah Janez in Petrovič Ana iz Kicarja Horvat Stefan iz Sent Lovrenca na Dravskem polju in Senčar Antonija iz Podvince.

✱ **Poprava**. V včerajšnji notici »Poroke« se je vrnila pomota ter je bilo poročenih le 14 parov in ne 16.

✱ **Napredek našega denarnega zavoda v Ptuj**. Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj se je preselila v nove prostore v hiši nasproti minoritskemu samostanu. Prostori našega denarnega zavoda so moderno urejeni. Zavod, ki je danes eden najmočnejših na Slovenskem štajerskem vzorno vodi gg. Kuhar, Belšak, Fras itd. Načelnik nadzorstva pa je bivši narodni poslanec g. M. Brenčič.

✱ **Drevje obsekavajo v drevoredu ob železnici**. Škoda za lepe lipe, ki jih tako nestrokovnjaško obžagajo in obsekavajo. Na divjih kostanjih ni take škode, a drugače pri lipah. Te lipe so bile kras drevoreda. Čudimo se, da magistrat tako delo ne izroči v nadzorstvo kakemu strokovnjaku.

Trbovlje

✱ **Parceliranje občinskega zemljišča**. Zemljišče prejšnje občinske opekarne, ki je občinska last, se bo parceliralo v male komplekse. Občina zaprosi od rudniškega ravnatelja za zemljemerca in bo po izmeritvi javno razglasila, da se oglašajo interesi iz delavskih krogov, kdor bi hotel kupiti parcelo in postaviti hišico.

✱ **Občinske volitve**. V nedeljo popoldan, okoli 4. ure so se zbrali v občinski pisarni gg. gerent Vodušek, poduradnika Letnik in Volčanšek, Roš iz Hrastnika, Stele (Potrata) iz Čuč, Žagar iz Kleka, Pust iz Volaj, Pust (Urbaj) iz Prapretnege, zlatar Koren, klepar Rozin ter posestnik in rudar Grčar iz Gaberskega, v svrhu, da sestavijo lepodoneče ime Gospodarske liste za občinske volitve. Pogodili so se v toliko, da bo nosilec te liste g. Vodušek. Ako si bo ta Gospodarska lista pridjela še ime

»werksfreundlich«, še danes ne smemo poudarjati, vsekakor pa je bilo treba imena zabeležiti. Teh občinskih volitev se iskreno veselimo. Vse kaže, da bo še »fletno« v Trbovljah, ker so pri sestavi gospodarske liste že prenehali pri sedemindvajsetem kandidatu.

✱ **Oblačilna zadruga za laški okraj** bi morala imeti v nedeljo ob 2. uri pop. svoj občni zbor. Zbralo se je 80 zadrugarjev. Načelnik zadruge je sicer občni zbor otvoril, prebral dopis okrajnega glavarstva, katerega je dobil šele pred nekaj dnevi, da je brivec Zupanc iz Laškega imenovan kot nadzornik nad zadrugo. K besedi se oglašil neki član in takoj predlaga, da se občni zbor prekine in skliče nov v teku enega meseca. V tem času naj zadruga vloži ugovor pri vseh pristojnih oblasteh proti imenovanju brivca Zupanca za nadzornika. Zadruga se sicer strinja, da se imenuje nadzornik, a je samo za imenovanje od strani svojih tovarišev nezaupnico in če gleda kaj na čast, je primoran odstopiti, ker upoštevanja njegove osebe svojim kolegom pač ne more vsiliti. Predbacia se mu tudi, da se sili preveč v ospredje.

✱ **Kako rudnik štedi**. Vsem onim, ki so dobivali deputat na kurjavo, n. pr. občinski nametščenci, duhovščina, učiteljstvo itd., se je to

sedaj odvzelo. Nad tem bi se izpodtikali, ako sedaj odvzelo. Nad tem bi se ne spodtikali, ako bi bila slaba produkcija premoga. Ker ga pa v zalogah leži na stotine vagonov in tam razpada v prah in pepel, je to pač slabo štedenje. Družba se sicer izgovarja, da mora delavstvo reducirati radi slabe oddaje premoga na trg. Ali je potem potrebno in tako nujno ukiniti deputat, medtem ko vsaka siromašna hribovska vas skrbi za svoje kulturne delavce?

✱ **Delu čast in plačilo**. Zadnja delavska redukcija je zadela med drugim tudi Aleksandra Kramarja, ki je bil pri rudniku zaposlen 56 let. Pokojnine dobiva starček 43 kron! Pač krasen vzor, kakšna socialna institucija je naša bratovska skladnica!

✱ **Kako rešujejo delavski zaupniki socialna vprašanja**. Siromašna, boleha žena, kateri je ubilo prošlo leto sina, njenega edinega prehranjevalca, pride k delavskemu zaupniku prositi za podporo. »Ja, draga, podporo dobi samo, kdor dela, drugi naj manj jedo!« odgovori ta dobri delavski zaupnik, pomagač tudi pri popravljanju pravilnika bratovske skladnice, kjer se je sklenilo, da pridejo starovpokojevc v III. kategorijo, namesto, da bi se zenačili s novimi.

✱ **Opereta »Kovačev študent«** se vpripori v Društvenem domu na pustno nedeljo ob 4. uri popoldne in na pustni torek ob 7. uri zvečer. Po igri prosta zabava s šaljivimi kupleti itd. Vstopnice v predprodaji v obeh konsumih) cena njih je običajna.

Predrzen ameriški roparski napad na dolenski vlak.

Maskiran ropar udri v poštni ambulančni voz. - Ropar nastavi na uradnika revolver. - Ropar odnese nad 1 milijon kron. - Nobenega sledu.

Roparski napadi na vozeče se vlakove med dvema postajama so

ameriška specialiteta.

Navadno se zberejo večje bande predrznih zločincev, ki se vozijo z dotičnim vlakom, si med potjo

nadenejo maske

in med dvema postajama vderejo v en vagon ter kričoč:

Hands off! (Roke kvišku!)

prisilijo potnike, da jim izroče denar, katerega poberejo, eventualno uderejo še v ostale vozove in potem s priučeno spretnostjo poskačejo kar

z drvečega vlaka,

da spravijo svoj plen na varno. Časih pa tudi na vlak skočijo med vožnjo ali pa oropajo kar cel vlak, navadno tudi poštne ambulančne voze, preskočijo na lokomotivo, z revolverji ustrašujejo strojevodjo in kurjača ter

stroj odklopijo

in oddrve z njim do točke, odkoder skočijo v bližnjo goščavo in izginijo, da preganjalci ne najdejo sledi za njimi. Ti načini seveda variirajo po izkušenosti posameznih specializistov ali dobro organiziranih družb te stroke. Enega izmed zadnjih takih drznih poizkusov so zabeležili listi nedavno v Mehiki.

Mogoče je ravno ta slučaj navdihnil v Sloveniji človeka, ki je snoči

na dolenski progi

izvršil rop v vlak, kakršnega naša zločinska kronika zabeleži sedaj menda, vsaj kolikor mi pomnimo prvici. Zgodilo se je pa, kolikor je dosedaj ugotovljeno, na sledeč način:

Ko se je vlak št. 4515, ki je odšel iz Kočevja ob 17. uri 34 minut popoldne

pomikal iz postaje Predole,

odkoder odide ob 19. uri 16 minut, proti Grosuplju, koder vozi počasi, da ne dospe prehitro na Grosuplje, kjer čaka okoli pol ure na vlak iz Karlovca — je na dozda še nepojasnen način nenadoma

okoli 19. ure 20 minut,

torej nekako 4 minute po odhodu iz postaje Predole, pojavil v poštne ambulančnem vozu

maskiran možki

pred službujočim poštne uradnikom. Nastavil mu je na prsa revolver in v srbohrvatskem jeziku zakričal:

»Novac!«

zahtevajoč, naj mu pokaže kje je poštne denar! Zapretel mu je, naj bo tiho, če ne,

ga ustrelil

Uradnik, ki se piše Janez Kalan, se je, zavedajoč se pogumno svoje dolžnosti in odgovornosti, branil to roparjevo željo izpolniti.

Dopisi

Vrhnika. Poroke. V nedeljo dne 7. t. m. se je v Ljubljani poročil g. Ivan Hren, posestnik in čevljar iz Verda z gđ. Ivanko Zavbi z Vrhnike. Mlada zakonca sta oba člana »Orla«. — Vrhniški gošdobno društvo, katero se je lani osnovalo, si je nabavilo pihala in že v kratkem prične z vežbanjem. — Bali. Tudi pri nas ne manjka plesov, takozvanih »balov«, po katerih pa marsikoga drugi dan glava in žep bolita. Če bo pa koga na pustno nedeljo ali torek »pust pobode«, bomo že pravočasno poročali.

Stari trg ob Kolpi. (Zveza Slovenije z morjem.) Nasprotniki Klodiš-Hrovatovega železniskega načrta se že kar besno zaganjajo obeni. Pri tem se žogajo z besedami, kakor otroci z žogami. celo hudih pretiravanj in laži se ne ustra-

Ker ga niso ustrašile grožnje z revolverjem, ga je ropar

podrl na tla

in medtem, ko ga je z vso močjo tiščal za vrat,

zvezal

za roke, nato pa sam preiskal vagon po denarju. Našel je vreče, katerih je bilo v vagonu deset in odnesel štiri, ki so kakor vse druge, bile plombirane, bodisi da ostalih ni zasledil, bodisi, da se je v naglici zadovoljil s štirimi, nato se pa s hrbotom proti izhodu pomikal proti vratom vagona, držeč z eno roko revolver vedno namerjen na zvezanega uradnika, z drugo pa vreče z denarjem, in v zadnjem hipu

urno skočil

iz premikajočega vlaka na tla.

Poštne uradnik je nato, plezajoč in divjačajoč se,

poiskal nož,

ki se je nahajal v ambulančnem vozu, se oprostil vezi, ki jih je prerezal, splezal potem ob ambulančnem vagonu do

prilježnega voza,

v katerem se nahaja vlakovodja, ki je po zaslihljavi zavori, ki se v ambulančnem vozu ne nahaja

vlak ustavil.

O storilcu seveda ni bilo nobenega sledu več. Vlak je nato odšel dalje proti Grosuplju, kjer so takoj

alarmirali orožniško postajo.

Ki je takoj razposlala patruljo na mesto, kjer se je zgodil predrzni rop, in v bližnjo okolico. Dozda niso še ničesar našli. V vrečah je bilo skupaj

258.410 dinarjev

denarja. Orožništvo na Grosuplju je takoj ugotovilo kolikormogoče natečen popis maskiranega zločincev ki je bil

okrog 40 let star,

velike in močne postave, v sivem površniku in sivem klobuku. Obveščeno je bilo takoj policijsko ravnatelstvo v Ljubljani, ki je tudi takoj naredilo vse potrebne korake, da se pride zločincu na sled. Tudi v Ljubljani so bile odredene obsežne odredbe na vse policijske stražnice in službujoče detektive, da pazijo na vsako sumljivo osebo, ki bi prišla v mesto. Še vedno je tajnost, kako se je mogel ropar

nenadoma pojaviti

v ambulančnem vozu, da li se je peljal v vlak, ali je iz Kočevja ali je vstopil na neki drugi postaji ali pa šele skočil na vlak, ko je vozil počasi iz postaje Predole.

Varnostni organi smatrajo, da je ropar zbežal ali proti Ljubljani ali pa še bolj verjetno čez Auerspergove gozdove v smeri proti Cerkljici in italijanski meji.

življenje, mu radevolje pustim njegovo trditev. Kljub vsem napadom in zavijanjem nasprotnikov Klodišvega proge imajo naši kraji zelo veliko prirodnih dobrin, katerih pa ravno zaradi pomanjkanja prometnih zvez ne moremo spraviti v svet. Katera proga je krajša, cenejša in boljša, je že g. inženir Klodiš temeljito in uradno a številskami dokazal. Teh dokazov še noben nasprotnik ni ovrzel in jih tudi ne bo mogel ovrzeti. Nasprotniki Klodišvega projekta naj se zavedajo, da jim vse zavijanje ne bo nič pomagalo, ker korist cele države in korist Slovenije zahtevata, da se uresniči čimprej Klodiš-Hrovatov projekt. — M. Radoš. — (Objavljamo kot mnenje prizadetih. Opomba uredništva.)

Primorsko

Vprašanje vipavskega in kraškega vodovoda.

Avstrijska vlada je zgradila vipavski in kraški vodovod, da bi zagotovila svojim četam dobro pitno vodo. Vodovodi so bili pač zgrajeni v veliki naglici in z materijalom, ki je bil na razpolago med vojno. Ko so bile italijanske čete vržene na Piavo, je vojaška uprava izročila vodovode goriški deželi, ki je tako postala lastnica vodovodov. Goriška dežela ni niti še prevzela vodovoda, ko so zasedle Primorje italijanske čete. Kmalu po prihodu Italijanov so se osnovali konsorciji za vzdrževanje vodovodov. Tako je vodil vipavski vodovod konsorcij vseh prizadetih občin s sedežem v Dornbergu. Vodstvo konsorcija je bilo v tako slabih rokah, da so pričele prihajati pritožbe od vseh strani. Pri vodstvu sta imela glavno besedo proslula slovenska fašista gosp. Vodopivec in Lulih. Knjižgovodstvo vodi še danes g. Vodopivec. Kakor doznavamo, je sklicana v nedeljo seja konsorcija, ki naj odobri račune.

Vsled slabega materiala in slabega vodstva je pričel tako vipavski kakor kraški vodovod propadati in kmalu bi bil nastopil dan, ko bi vsa srednja Vipavska in del Krasa ostala brez vode.

Da se odstrani ta nevarnost, je sklical videmski prefekt Ricci zborovanje v Gorici, ki se je vršilo preteklo nedeljo. Zborovanje je bilo zelo živahno. Zastopanih je bilo okoli 50 vipavskih in kraških občin, nadalje goriška in tržaška občina, furlanska in tržaška deželna uprava. Zborovanje se posvetilo nadalje tržaški prefekt Guasti, izredni fašistovski komisar za Furlanijo Moretti, odposlanci slovenskega in italijanskega tiska. Videmski prefekt je osebno povabil tudi poslanca Besednjaka, ki se je tudi odzval vabilu.

Prefekt Ricci je predvsem ugotovil, da sta lastnici vodovodov furlanska in tržaška dežela, med kateri je bila razdeljena goriška dežela. Namen sestanka je, da se zastopniki omenjenih dežel izjavijo, kako naj se vodovodi rešijo pred razpadom. Za videmskim prefektom je posegel v debato tržaški prefekt, nato divizijski poveljnik v Gorici, ki je izjavil, da bo vojaška oblast podpirala akcijo iz strateških ozirov; obmejni kraji morajo biti preskrbljeni z vodo in tudi Nano, je mora prej ali slej dobiti. Temeljito je posegel v razpravo poslanec Besednjak. Po njegovem mnenju je treba rešiti najprej vprašanje obstoječih vodovodov. Toda občine in dežele so danes prešibke, da bi mogle vzeti to ogromno breme nase. Ker so vodovodi tudi državnega pomena, kakor je poudaril vojaški poveljnik, naj zanje prispeva predvsem država. Poleg vprašanja vipavskega in kraškega vodovoda pa bo treba rešiti tudi vprašanje preskrbe z vodo vsega Primorja.

Končno so bile sprejete tri resolucije, v katerih je rečeno: Ustanovi se prostovoljna vodovodna zadruga, h kateri pristopijo prizadete občine, tržaška in furlanska dežela in država; videmska in tržaška deželna uprava, naj odstopita lastništvo vodovodov novi zadrugi; tehniški urad furlanske dežele sestavi načrt in proračun za popravilo vodovodov. Upravo vodovodov prevzame furlanska deželna uprava.

Za sestavo proračuna bo treba več mesecev; ko bo proračun gotov, se skliče nov sestanek.

Naše prireditve

Ljudski oder v St. Vidu nad Ljubljano priredi v nedeljo, 14. t. m. ob pol 5. uri in na pustni torek, 16. t. m. ob 7. uri zvečer v Ljudskem domu dva zabavna večera s peštrim sporedom. Predprodaja vstopnic pri gđ. Zakotnik v St. Vidu.

Naznanila

Duhovne vaje za vse se vrše od danes do nedelje (11.—14. t. m.) v kapelici Mladinskega doma na Kodeljevem. Vodi jih g. dr. Srečko Zamjen. Vabljeni posebno možje in sotrudništvo!

Zveza šoferjev Slovenije vabi svoje člane in prijatelje na zabavni večer, ki ga priredi v soboto dne 13. t. m. ob 20. uri v prostorih hotela »Miklič«, Kolodvorska ulica. — Odbor.

Turistika

Velika planina (1555 m). 10. febr.: Južno vreme. Sneg 20—25 cm se prične pri Pasjih pečeh in drži potem skozi po poti do pod Male planine. Od Male planine dalje pa na Veliko planino se že lahko pride po kopnem. — Smuka je slaba. — Dohod na Veliko planino je za vsakega turista normalen.

Boh. Bistrica, 10. febr. ob 7 jutraj: +4° C. snega 10 cm, za zimski sport neugodno.

Kranjska gora, 10. febr. ob 7 jutraj: Barometer stoji mirno zelo oblačno, nekoliko vetrovno, pršič suh sneg 15 cm, saninec ugoden.

=====

Poravnajte naročnino!

=====

raznih letnikov. Avstriji se pritožujejo, da jim delajo carske oblasti prevelike ovire in da so jim cene previsoke. S Kranjskega je došlo lepo število kupcev, ki so se edini še resno zanimali za razstavljeno blago. Organizacija sejma je bila izborna in je v vsakem oziru daleč prekašala sejem v Ivanjceh. Predsednik odbora je bil g. P. Pavec, upravitelj admontskih posestev. Tajnik je bil g. Korat, a mnogo sta se za prosep razstave trudila gg. Bouvier in Korošec.

Hipotekarna banka jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani ima občni zbor v svojih poslovnih prostorih dne 24. februarja 1926 (bilanca 1925; volitev nadzorništvu).

Nova tvornica čokolade. Iz Osijeka poročajo, da se je tam ustanovila večja tvornica čokolade.

Kongres plinarjen v Zagrebu. Na poziv zagrebške mestne plinarne se vrši v Zagrebu 20. in 21. t. m. kongres vseh plinarjen iz Jugoslavije. Zastopane bodo tudi vse 4 plinarne Slovenije. Kongres se bo pečal s strokovnimi vprašanji.

Ameriški kapital v Avstriji. Z Dunaja poročajo, da je v upravni svet Niederösterreichische Escomptgesellschaft izvoljen W. A. Harsheim, ki je prevzel večje število delnic tega zavoda.

Znižanje efektne provizije. Z Dunaja poročajo, da je zveza avstrijskih bank in bankirjev znižala provizijo od efekta od 6 na 4 %.

Ukinjevanje sejmov v Nemčiji. Zaradi vladajoče gospodarske krize v Nemčiji so ugledi za mlade sejme slabi. Zato so za letošnji pomlad odpovedani sejm v Weeslu in v Gdanskem, kolinski sejem se bo pa znatno skrajšal z opustitvijo tehničnega sejma. Vršili se ne bo tudi usnjarsko-čevljarški sejem in konfekcijski sejem v Berlinu.

Amerikanski krediti za Poljsko. Iz New Yorka poročajo, da se poljska vlada praga z ameriški finančniki glede najetja posojila v znesku 25—30 milijonov dolarjev.

Kriza v angleški industriji. Pred nedavnim časom so poročali angleški listi o zmanjšanju kapitala svetovno znane tvrdke Wickers Ltd (angleški Krupp). Sedaj zopet poročajo o znatnih izgubah pri Austin Motors (1.4 milijona funtov), British Dyestuff Corp (za 2.8 milijona), Crosbe and Blackwell (4.3 milijona), Dunlop Rubber Co (za 10.5 milijona), Sheffield Steel Products (za 2 milijona). Nadalje ne deli svetovno znana tvrdka Armstrong, Whitworth and Co nobene dividende. Tvrdka Beardmore and

Co ne deli dividende že iz l. 1918 nobene dividende. Tvrdka Delgrava Standard Tyres Co (avtomobilne pnevmatike) izkazuje na kapital poldrugega milijona funtov sterlingov izgubo nad 2 in pol milijona. O stari in največji tvrdki angleške ladjedelne in strojne industrije Cammel Laird se govori, da bo znatno odpisala svoj kapital.

Določitev enotnih tipov v svetovni električni industriji. Po vojni so sicer komisije raznih držav za določitev enotnih tipov v proizvodnji delovale samostojno. Sedaj pa poročajo, da se prihodnje leto vrši v New Yorku konferenca Mednarodnega električnega kmitaja, na kateri bodo zastopane vse največje države sveta (tudi Nemčija, ki je bila do sedaj izključena), da ugotovijo za vso elektrotehnično industrijo enotne tipe proizvodnje.

Borza

Dne 10. februarja 1926.

Denar.

Zagreb. Berlin 13.528—13.568, Italija 229—230.31 (228.48—229.68), London 277.01—278.21 (276.18—276.88), New York 56.78—57.08 (56.70—56.75), Pariz 209.36—211.36 (210—212), Praga 168.38—169.38 (168.22—169.22), Dunaj 79.97—80.97 (79.95—80.95), Curih 10.95—10.96 (10.9375—10.9775).

Curih. Belgrad 9.135 (9.145), Budimpešta 72.60 (72.60), Berlin 128.60 (128.60), Italija 20.95 (20.90), London 25.25 (25.25), New York 519.30 (519), Pariz 19.04 (19.20), Praga 15.355 (15.365), Dunaj 73.05 (73.05), Carigrad 27.5, Bukarešt 2.245 (2.255), Sofija 3.65 (3.65), Atene 7.65 (7.75), Varšava 73.50 (70.50), Amsterdam 208.10 (208.12), Bruselj 23.60 (23.57), Kopenhagen 128.05 (127.75), Stockholm 139.15 (139.05), Oslo 105.55 (105.75).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.465, Kodanj 174.50, London 34.52, Milan 28.61, New York 709.35, Pariz 25.91, Varšava 96.55 Valute: dolarji 709.50, lira 28.52, dinar 12.43, češkoslovaška krona 20.96.

Praga. Devize: Lira 136.60, Zagreb 59.55, Pariz 123.92, London 164.10, New York 38.70.

Vrednostni papirji.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 76.70, vojna odškodnina 278—282, zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 200—204, Ljublj. kreditna 200 den., Merkantilna 100—105, Slavenska 50 den., Kred. zavod 175—185, Strojne 125 bl., Vevče 110 den., Stavbna 90—100, Šešir 115—120.

Zagreb. 7% invest. posoj. 77 den., agrari 45—45.50, vojna odškodnina 283.50—284, febr. 281—282, marec 282—285, Hrv. esk. 121—122, Kred. 130—132, Hipobanka 66.50, Jugobanka 106—108.50, Prastedion 955—960, Ljublj. kreditna 200 den., Slavenska 50—51, Srpska 144—145, Litorale zaklj. 48, Narodna banka 4350 bl., Eksplicitacija 32.50 bl., Sečerana 470—455, Nihag 35 bl., Gutmann 310—330, Slavex 150—160, Slavonija 45—47.50, Trbovlje 375—395, Vevče 105 den., Brod vagoni zaključek 70.

Dunaj. Podon.-savska-jadr. 740.000, Zivno

805.000, Alpine 275.000, Kranjska industr. 420.000, Trbovlje 492.000, Hrvat esk. 152.000, Leykam 160.000, Gutmann 450.000, Mundus 975.000, Slavex 127.000, Slavonija 54.500.

Blago.

Ljubljana. Les: Hrastovi plohi, neobrobjeni, 90, 110, 130 mm, od 2.50—4 m, od 20 cm napr., feo meja 1 vag. 1050—1050, zaklj. 1050, hrastove podnice, 48 mm, 2.65 m, 58 mm, 2.80, od 18—30 cm, feo meja 1400 bl., hrastovi pragovi 1.80, 13-18 22 bl., Hrastovi pragovi 2.40, 18-23, feo meja 57 bl., trami od 3-3-5-6, od 4—10 m, feo vag. meja 345 bl., bukovih plohi, parjeni, 60, 70, 80 mm, la, od 2.50 m napr., feo meja 1000 den., brstovi plohi neobrobjeni, od 90 cm deb. napr., od 3 m dolž. napr. in 25 cm šir. napr., zdravi, I, II, feo meja 1100 den., bukovih hlopi od 30 cm prem., od 2 m dolž. napr., I, II, feo naklad post. 200 den., les za celulozo od 1 m dolž. napr. in 9 cm prem. napr., feo meja 200 den. — Žito in poljski pridelki: Pšenica bačka, 77 kg, 2% prim., feo vag. bačka post. 1 vag. 300—300, zaklj. 300, pšenica bačka, 76 kg, feo bačka post. 1 vag. 297.50—297.50, zaklj. 297.50, pšenica dom., feo vag. premk. post. 315 bl., pšenica sremska, feo vag. nakl. post. 290 bl., koruza žasu prim. suha, gar. zdrava do

nalemb. post. v Sloveniji, feo slov. post. 1 vag. 152—152, zaklj. 152, koruza, žasu prim. suha, z gar. zdravega prispetja do slov. post., par. slov. post. 1/2 vag. 125—125, zaklj. 125, koruza inzulanka, več kot žasu prim. suha, feo vag. premk. post. 167.50 bl., koruza drobna, feo vag. medjim. post. 167.50 bl., koruza drobna, feo vag. banatska post., za III. 140 bl., koruza, um. suš., feo vag. bačka post. 142 bl., koruza umetno sušena, feo Postojna tranz. 182.50 bl., koruza stara, par. bačka post. 153 den., ječmen spomlad. pivovarn., 66-67 kg, par. Ljubljana 260 bl., oves srbski, feo Ljubljana 215 bl., oves rešetani, feo slov. post. 1/2 vag. 190—190, zaklj. 190, ajda domača, feo vag. premk. post. 260 bl., rž domača, feo vag. premk. post. 210 bl., proso rumeno, feo vag. premk. post. 210 bl., proso rumeno medjim., feo Ljubljana 220 bl., otrobi drobn., pšenični, feo vag. naklad. post. Vinkovci 115 bl., otrobi drobn., pšen., par. Ljubljana 140 bl., ječice, zlatorumena, feo vag. dol. post. 250 den. — Vino žganje: Slivovka bos., gar. 25%, 100-črtna, neotročar., feo vag. postaja Brčko 3200 bl., slivovka srbska, gar. 50%, feo vag. Postojna tranz. (sod posebej) 1600 bl. — Gradbeni material: Ia Portlandcement »Salona-Tour«, feo vag. Solin: v jutavrečah po 50 kg 40 bl., v papirnatih vrečah po 50 kg 45 bl., v sodih po 150, 180, 200 kg 52.50 bl.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 10. februarja 1926. višina barometra 308.8 m

Opazovanja	Barometer	Toplota v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Oblak. nosi 0—10	Padavin	
kraj	čas					vista	množina v mm do 7h
Ljubljana (dvorec)	7	759.3	6.4	90	S 1—2	10	megla
	8	759.4	7.0	90	NW 1—2	10	megleno
	14	759.7	9.3	84	SW 1—2	10	dež
	21	760.5	8.7	88	E 0—1	10	megla
Maribor	8						
Celje	8						
Bled	7						
Kočevje							
Zagreb		760.2	4.0	98	E 0—1	10	megla
Belgrad	8	761.4	4.0	76	SE 6—8	2	0
Sarajevo		761.5	5.0	83	ESE 2—4	10	0
Skopje		764.4	5.0	96	NW 0—1	6	0
Gruž - Dubrovnik		760.4	11.0	66	mirno	8	0
Praga	7	757.0	1.0	—	mirno	10	megla

Barometer je reduciran na morsko gladino.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znakmo!

POUČUJEM

semščino in italijanščino ter predmete osnovnih šol. Ponudbe na upravn. lista pod: »Pouk« 918.

PESTUNJO

k 4-mesečnemu otroku, zanesljivo in zdravo — iščem čez dan Naslov v upravn. lista pod št. 919.

KANTINERKA

poročena — če mogoče brez otrok, se sprejme pod ugodnimi pogoji na tovarno na deželi. Vprašati je pri: Oglasi zavod Kovačič, Maribor, Slemenov trg 16. Priložite 2 Din za odgovor. 885

STELAŽE

s pultom, pripravne za delikateso, prodam. Naslov se izve v upravn. lista pod številko 833.

Za postni čas in velikon. dobo priporoča »JUGOSLOV. KNJIGARNA cerkvenim zborom:

ADAMIĆ K.: Velikonočni napravi za mešani zbor. Part. 16 Din, glasovi po 6 Din.
FAIST: 10 cerkvenih pesmi za mešani zbor. Part. 20 Din, glasovi po 4 Din. Zbirka obsega poleg drugih naprevov tudi več velikonočnih.
FOERSTER: 12 cerk. pesmi za meš. zbor, 12 Din Cantica sacra, III. del, za moški zbor, cena 30 Din.
FOERSTER: Lamentacije in Očitjanja, za mešani zbor, 8 Din.
GRUM: Odpevanja pri lavretanskih litanijah, za mešani zbor, 16 Din.
HLADNIK: Velikonočne pesmi in Regina coeli, za mešani zbor. Part. 8 Din.
HRIBAR: Postni in velikonočni napravi za mešani zbor. Part. 26 Din, glasovi po 8 Din.
KIMOVEC: Rihar renatus, za mešani zbor. Part. 24 Din, glasovi po 8 Din. — Obsega tudi več postnih in velikonočnih pesmi, med temi tudi en križev pot.
PREMRL: Godovnice. 17 Marijinih pesmi za mešani zbor. Part. 16 Din, glasovi po 6 Din. — Obsega tudi 2 lepi pesmi žalostne M. B.
PREMRL: Slava sv. Križu. Postne pesmi za mešani zbor. Cena 14 Din.
SICHERL-PREMRL: Velikonočne pesmi za mešani zbor. (Riharjevi, Vavkovi, Cvekovi in drugi naprevi.) Part. 30 Din, glasovi po 4 Din.

Vrt v Ljubljani se odda v najem. Naslov v upravn. lista pod št. 789

NA OBROKE

dobijo
ČEVLJE: državni in zasebni namočeni pri M. TREBAR — Ljubljana — Sv. Petra cesta št. 6. 907

PREMOG - ČEBIN
Wolfova ulica 1/III. — Telefon 36

Proda se:

1 landauer. - 2 tovarna avta zn. Büsing. - 1 motorno kolo B. S. A. 3 1/2 PH. - 4 stroje za mešanje betona. - Vozičke za polj. železn. (Plateauwagen). - Kopalno peč. - 1 avtom. ogrevalnik za vodo na plin. - 1 zračni kompresor za vrtanje kamna na ročni pogon. - Sidra za ladje po 72 kg teže. — Vprašanja na upravn. lista pod »PRILOŽNOST-NA PRODAJA«. 794

Dobro ohranjen
LANDAUER - VOZ

po zelo ugodni ceni na prodaj. Poizve se v trgovini Ivan Perdan, naslednik, Ljubljana, Krekov trg

POLENOVKA

namočena
Fr. Kham
Ljubljana

nasproti hotela »Union«.

Sveže ribje olje

na najbolje znamke se dobi v
lekarni dr. G. Piccoli

Ljubljana, Dunajska cesta 6

Narodna se točno izkazuje

POZOR! POZOR!

OSTANKI za perilo

tudi flanelasti, so naprodaj po polovični ali zelo znižani ceni. Ne zamudite ugodne prilike! Resljeva c. 30/I, desno.

KOTLARJE

in
2 VAJENCA
sprejmo

KOTLAR IVAN KAPEL
Ljubljana, Siška, Aljaževa c.

Otvoritev trgovine z mlekom,

mlečnimi izdelki in delikatesami na Sv. Petra c. 18.
Cen. občinstvu se vljudno priporoča **CIRMAN MIRKO.**

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI

priporoča:
Uvod v perečinarstvo. Kako vzgajamo, gojimo in negujemo domače ptice. Sestavlja A. Slivnik. Din 35.—, vezano Din 40.—.
Slovenska kuharica. Priredila S. M. Felicita Kalinšek. Z mnogimi slikami v besedilu in večbarvnimi tabelami. Sedma izpopolnjena izdaja. Elegantno vezana Din 16.—.
Domači vet. Praktičen navod, kako ga uredimo, obdelujemo in krasimo. Priredil M. Humek. Din 35.—, vezano Din 40.—.
Praktični sad ar. Zbirka najvažnejših sadjarskih nauk, pojasnjena s 24 barvanimi prilogi in 92 slikami v besedilu. Priredil M. Humek. Vezano Din 8.—.
Brestov in marelica. Navod, kako ju vzgajamo in oskrbujejo. Priredil M. Humek. Din 10.—.
Nauk o čebelarstvu. Anton Janša. Tretjo izdajo priredil Fr. Rojina Z dodatkom Albertjeve-Znidarske (A.-Z.) panj in kako v njem čebelarimo. Priredil M. Humek Din 24.—.
Nasveti za hšo in čem. Po raznih virih in praktičnih izkušnjah priredil J. Majdič. Din 20.—, vezano Din 30.—.

Igra brezplačno v državni razredni loteriji!

Radi reklame prodajamo naslednje dni partijlo šatulj z našimi prvovrstnimi in poznanimi proizvodi. V vsaki 20. šatulji se nahaja po 1/4 srečke državn. azredne loterije, s čemer je vsakemu našemu odjemalcu dana možnost dobiti, poleg naše prvovrstne in cene parfumerije, v srečnem slučaju se

1.000.000 dinar ev.

V zelo elegantni šatulji se nahaja: 1 velika steklenica Eau de Cologne prima, 1 Poudre des Perles Fines, 1 Crème Ninette, 1 Shampooing, 1 Dryodont-pasta za zobe in 1 parfumska esenca »Le Réve«.

Vse to za neverjetno nizko ceno

150 dinarjev

mesto 250 Din, ako nam pošljete denar vnaprej. (Po povzetju 5 Din več.)

Inte esentom dovoljujemo vsako kontrolo.

Srečke zamenjavamo na naše stroške do konca kola, vkolikor ne bi bile prej izrečane.

Parfums DRIAY, Paris
kraljevi SHS dvorni dobavitelj.
Pošljite denar tako na naslov: **DEPOT DRIAY, LJUBLJANA I/49,** ker je število šatulj omejeno.

Elektrarna na Dolu, r. z. z. o. z., razpisuje s tem zmanjševalno
dražbo zgradbe elektrovođa

za razsvetljavo vasi Dol pri Hrastniku. — Podatki, načrti in podrobnosti so na razpolago pri načelniku zadruga v pisarni »Hranilnice in posojilnice v Dolu« št. 6. — Ponudbe je vpslati najdalje do 28. februarja 1926. — Načelstvo elektrarne si obdrži pravico oddati napeljava omrežja ne glede na višino ponudbe.

Načelnik: ANTON GNUS.

Zdravje je pol bogastva!

Za uspešno duševno in telesno delo, ter za uspeh v življenju sploh je človeku predpogoj telesno zadovoljstvo.

Ne mučite svoje telo pri vsakem koraku s trdim usnjatimi petami, ker one provzročajo močne potresljuje.

Nosite tudi Vi

Palma-kaučuk podplate in pete.

Vi se potem ne bode hoteli nikakor več odreči ugodnemu in elastičnemu koraku.

Palma-kaučuk pete so trikrat tako trpežne in še ceneje kot usnje.

Zakaj Ker

je bil Dunajski jesenski sejem 1925 tako vpešen?

na Dunaju, trgovskem središču srednje Evrope, ponudi 7000 razstavljalcev svoje izdelke v največji izbiri in po najnižjih cenah!

Zato obiščite

10. Dunajski mednarodni sejem

7.—13. marca 1926.

Posebne prireditve:

Mednarodna razstava avtomobilov in motornih koles.

„Elektrika v poljedelstvu“.

Lovska razstava.

Razstava hranil in nasladil.

Nikakega vizuma za potni list!

S sejmko izkaznico in potnim listom prost prehod čez mejo!

Vozne olajšave na jugoslovanskih in avstrijskih železnicah kakor tudi na Donavi.

Pojasnili vseh vrst in sejmke izkaznice se dobe pri

Wiener Messe A. G., Wien VII
in pri častnih zastopstvih v Ljubljani:
Avstrijski konzulat, Turjaški trg 4,
Zveza za tujski promet, Aleksandrova c. 8,
Josip Zidar, Dunajska c. 31.